LÚKASARGUÐSPJALL

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24

KAFLA 1

Margir hafa tekið sér fyrir hendur að rekja sögu þeirra viðburða, er gjörst hafa meðal vor,
2 samkvæmt því, sem oss hafa flutt þeir menn, er frá öndverðu voru sjónarvottar og þjónar orðsins.
3 Nú hef ég athugað kostgæfilega allt þetta frá upphafi og réð því einnig af að rita samfellda sögu fyrir þig, göfugi Þeófílus,
4 svo að þú megir ganga úr skugga um sannindi þeirra frásagna, sem þú hefur fræðst um.
5 Á dögum Heródesar, konungs í Júdeu, var uppi prestur nokkur að nafni Sakaría, af sveit Abía. Kona hans var og af ætt Arons og hét Elísabet.
6 Þau voru bæði réttlát fyrir Guði og lifðu vammlaus eftir öllum boðum og ákvæðum Drottins.
7 En þau áttu ekki barn, því að Elísabet var óbyrja, og bæði voru þau hnigin að aldri.
8 En svo bar við, er röðin kom að sveit hans og hann var að gegna þjónustu fyrir Guði,
9 að það féll í hans hlut, samkvæmt venju prestdómsins, að ganga inn í musteri Drottins og fórna reykelsi.
10 En allur fólksfjöldinn var fyrir utan á bæn, meðan reykelsisfórnin var færð.
11 Birtist honum þá engill Drottins, sem stóð hægra megin við reykelsisaltarið.
12 Sakaría varð hverft við sýn þessa, og ótta sló á hann.
13 En engillinn sagði við hann: "Óttast þú eigi, Sakaría, því bæn þín er heyrð. Elísabet kona þín mun fæða þér son, og þú skalt láta hann heita Jóhannes.
14 Og þér mun veitast gleði og fögnuður, og margir munu gleðjast vegna fæðingar hans.
15 Því að hann mun verða mikill í augliti Drottins. Aldrei mun hann drekka vín né áfengan drykk, en fyllast heilögum anda þegar frá móðurlífi.
16 Og mörgum af Ísraels sonum mun hann snúa til Drottins, Guðs þeirra.
17 Og hann mun ganga fyrir honum í anda og krafti Elía til að snúa hjörtum feðra til barna og óhlýðnum til hugarfars réttlátra og búa Drottni altygjaðan lýð."
18 Sakaría sagði við engilinn: "Af hverju get ég vitað þetta? Ég er gamall og kona mín hnigin að aldri."
19 En engillinn svaraði honum: "Ég er Gabríel, sem stend frammi fyrir Guði, ég var sendur til að tala við þig og flytja þér þessa gleðifregn.
20 Og þú munt verða mállaus og ekki geta talað til þess dags, er þetta kemur fram, vegna þess að þú trúðir ekki orðum mínum, en þau munu rætast á sínum tíma."

21 Og fólkið beið eftir Sakaría og undraðist, hve honum dvaldist í musterinu.
22 En er hann kom út, gat hann ekki talað við þá, og skildu þeir, að hann hafði séð sýn í musterinu. Hann gaf þeim bendingar og var mállaus áfram.
23 Og er þjónustudagar hans voru liðnir, fór hann heim til sín.
24 En eftir þessa daga varð Elísabet kona hans þunguð, og hún leyndi sér í fimm mánuði og sagði:
25 "Þannig hefur Drottinn gjört við mig, er hann leit til mín að afmá hneisu mína í augum manna."
26 En á sjötta mánuði var Gabríel engill sendur frá Guði til borgar í Galíleu, sem heitir Nasaret,
27 til meyjar, er var föstnuð manni, sem Jósef hét, af ætt Davíðs, en mærin hét María.
28 Og engillinn kom inn til hennar og sagði: "Heil vert þú, sem nýtur náðar Guðs! Drottinn er með þér."
29 En hún varð hrædd við þessi orð og hugleiddi, hvílík þessi kveðja væri.
30 Og engillinn sagði við hana: "Óttast þú eigi, María, því að þú hefur fundið náð hjá Guði.
31 Þú munt þunguð verða og son ala, og þú skalt láta hann heita JESÚ.
32 Hann mun verða mikill og kallaður sonur hins hæsta. Drottinn Guð mun gefa honum hásæti Davíðs föður hans,
33 og hann mun ríkja yfir ætt Jakobs að eilífu, og á ríki hans mun enginn endir verða."
34 Þá sagði María við engilinn: "Hvernig má þetta verða, þar eð ég hef ekki karlmanns kennt?"
35 Og engillinn sagði við hana: "Heilagur andi mun koma yfir þig og kraftur hins hæsta mun yfirskyggja þig. Fyrir því mun og barnið verða kallað heilagt, sonur Guðs.
36 Elísabet, frændkona þín, er einnig orðin þunguð að syni í elli sinni, og þetta er sjötti mánuður hennar, sem kölluð var óbyrja,
37 en Guði er enginn hlutur um megn."
38 Þá sagði María: "Sjá, ég er ambátt Drottins. Verði mér eftir orðum þínum." Og engillinn fór burt frá henni.
39 En á þeim dögum tók María sig upp og fór með flýti til borgar nokkurrar í fjallbyggðum Júda.
40 Hún kom inn í hús Sakaría og heilsaði Elísabetu.
41 Þá varð það, þegar Elísabet heyrði kveðju Maríu, að barnið tók viðbragð í lífi hennar, og Elísabet fylltist heilögum anda
42 og hrópaði hárri röddu: "Blessuð ert þú meðal kvenna og blessaður ávöxtur lífs þíns.
43 Hvaðan kemur mér þetta, að móðir Drottins míns kemur til mín?
44 Þegar kveðja þín hljómaði í eyrum mér, tók barnið viðbragð af gleði í lífi mínu.
45 Sæl er hún, sem trúði því, að rætast mundi það, sem sagt var við hana frá Drottni."
46 Og María sagði: Önd mín miklar Drottin,
47 og andi minn gleðst í Guði, frelsara mínum.
48 Því að hann hefur litið til ambáttar sinnar í smæð hennar, héðan af munu allar kynslóðir mig sæla segja.
49 Því að mikla hluti hefur hinn voldugi við mig gjört, og heilagt er nafn hans.
50 Miskunn hans við þá, er óttast hann, varir frá kyni til kyns.
51 Máttarverk hefur hann unnið með armi sínum og drembilátum í hug og hjarta hefur hann tvístrað.

52 Valdhöfum hefur hann steypt af stóli og upp hafið smælingja,
53 hungraða hefur hann fyllt gæðum, en látið ríka tómhenta frá sér fara.
54 Hann hefur minnst miskunnar sinnar og tekið að sér Ísrael, þjón sinn,
55 eins og hann talaði til feðra vorra, við Abraham og niðja hans ævinlega.
56 En María dvaldist hjá henni hér um bil þrjá mánuði og sneri síðan heim til sín.
57 Nú kom sá tími, að Elísabet skyldi verða léttari, og ól hún son.
58 Og nágrannar hennar og ættmenn heyrðu, hversu mikla miskunn Drottinn hafði auðsýnt henni, og samfögnuðu henni.
59 Á áttunda degi komu þeir að umskera sveininn, og vildu þeir láta hann heita Sakaría í höfuðið á föður sínum.
60 Þá mælti móðir hans: "Eigi skal hann svo heita, heldur Jóhannes."
61 En þeir sögðu við hana: "Enginn er í ætt þinni, sem heitir því nafni."
62 Bentu þeir þá föður hans, að hann léti þá vita, hvað sveinninn skyldi heita.
63 Hann bað um spjald og reit: "Jóhannes er nafn hans," og urðu þeir allir undrandi.
64 Jafnskjótt laukst upp munnur hans og tunga, og hann fór að tala og lofaði Guð.
65 En ótta sló á alla nágranna þeirra og þótti þessi atburður miklum tíðindum sæta í allri fjallbyggð Júdeu.
66 Og allir, sem þetta heyrðu, festu það í huga sér og sögðu: "Hvað mun barn þetta verða?" Því að hönd Drottins var með honum.
67 En Sakaría faðir hans fylltist heilögum anda og mælti af spámannlegri andagift:
68 Lofaður sé Drottinn, Guð Ísraels, því að hann hefur vitjað lýðs síns og búið honum lausn.
69 Hann hefur reist oss horn hjálpræðis í húsi Davíðs þjóns síns,
70 eins og hann talaði fyrir munn sinna heilögu spámanna frá öndverðu,
71 frelsun frá óvinum vorum og úr höndum allra, er hata oss.
72 Hann hefur auðsýnt feðrum vorum miskunn og minnst síns heilaga sáttmála,
73 þess eiðs, er hann sór Abraham föður vorum
74 að hrífa oss úr höndum óvina og veita oss að þjóna sér óttalaust
75 í heilagleik og réttlæti fyrir augum hans alla daga vora.
76 Og þú, sveinn! munt nefndur verða spámaður hins hæsta, því að þú munt ganga fyrir Drottni að greiða vegu hans
77 og veita lýð hans þekkingu á hjálpræðinu, sem er fyrirgefning synda þeirra.
78 Þessu veldur hjartans miskunn Guðs vors. Hún lætur upp renna sól af hæðum að vitja vor
79 og lýsa þeim, sem sitja í myrkri og skugga dauðans, og beina fótum vorum á friðar veg.
80 En sveinninn óx og varð þróttmikill í anda. Hann dvaldist í óbyggðum til þess dags, er hann skyldi koma fram fyrir Ísrael.

KAFLA 2

En það bar til um þessar mundir, að boð kom frá Ágústus keisara, að skrásetja skyldi alla heimsbyggðina.
2 Þetta var fyrsta skrásetningin og var gjörð þá er Kýreníus var landstjóri á Sýrlandi.
3 Fóru þá allir til að láta skrásetja sig, hver til sinnar borgar.

4 Þá fór og Jósef úr Galíleu frá borginni Nasaret upp til Júdeu, til borgar Davíðs, sem heitir
Betlehem, en hann var af ætt og kyni Davíðs,
5 að láta skrásetja sig ásamt Maríu heitkonu sinni, sem var þunguð.
6 En meðan þau voru þar, kom sá tími, er hún skyldi verða léttari.
7 Fæddi hún þá son sinn frumgetinn, vafði hann reifum og lagði hann í jötu, af því að eigi
var rúm handa þeim í gistihúsi.
8 En í sömu byggð voru hirðar úti í haga og gættu um nóttina hjarðar sinnar.
9 Og engill Drottins stóð hjá þeim, og dýrð Drottins ljómaði kringum þá. Þeir urðu mjög
hræddir,
10 en engillinn sagði við þá: "Verið óhræddir, því sjá, ég boða yður mikinn fögnuð, sem
veitast mun öllum lýðnum:
11 Yður er í dag frelsari fæddur, sem er Kristur Drottinn, í borg Davíðs.
12 Og hafið þetta til marks: Þér munuð finna ungbarn reifað og lagt í jötu."
13 Og í sömu svipan var með englinum fjöldi himneskra hersveita, sem lofuðu Guð og
sögðu:
14 Dýrð sé Guði í upphæðum, og friður á jörðu með mönnum, sem hann hefur velþóknun
á.
15 Þegar englarnir voru farnir frá þeim til himins, sögðu hirðarnir sín á milli: "Förum beint til
Betlehem að sjá það, sem gjörst hefur og Drottinn hefur kunngjört oss."
16 Og þeir fóru með skyndi og fundu Maríu og Jósef og ungbarnið, sem lá í jötu.
17 Þegar þeir sáu það, skýrðu þeir frá því, er þeim hafði verið sagt um barn þetta.
18 Og allir, sem heyrðu, undruðust það, er hirðarnir sögðu þeim.
19 En María geymdi allt þetta í hjarta sér og hugleiddi það.
20 Og hirðarnir sneru aftur og vegsömuðu Guð og lofuðu hann fyrir það, sem þeir höfðu
heyrt og séð, en allt var það eins og þeim hafði verið sagt.
21 Þegar átta dagar voru liðnir, skyldi umskera hann, og var hann látinn heita Jesús, eins
og engillinn nefndi hann, áður en hann var getinn í móðurlífi.
22 En er hreinsunardagar þeirra voru úti eftir lögmáli Móse, fóru þau með hann upp til
Jerúsalem til að færa hann Drottni, -
23 en svo er ritað í lögmáli Drottins: "Allt karlkyns, er fyrst fæðist af móðurlífi, skal helgað
Drottni," -
24 og til að færa fórn eins og segir í lögmáli Drottins, "tvær turtildúfur eða tvær ungar
dúfur."
25 Þá var í Jerúsalem maður, er Símeon hét. Hann var réttlátur og guðrækinn og vænti
huggunar Ísraels, og yfir honum var heilagur andi.
26 Honum hafði heilagur andi vitrað, að hann skyldi ekki dauðann sjá, fyrr en hann hefði
séð Krist Drottins.
27 Hann kom að tilláðan andans í helgidóminn. Og er foreldrarnir færðu þangað sveininn
Jesú til að fara með hann eftir venju lögmálsins,
28 tók Símeon hann í fangið, lofaði Guð og sagði:
29 "Nú lætur þú, Drottinn, þjón þinn í friði fara, eins og þú hefur heitið mér,
30 því að augu mín hafa séð hjálpræði þitt,
31 sem þú hefur fyrirbúið í augsýn allra lýða,
32 ljós til opinberunar heiðingjum og til vegsemdar lýð þínum Ísrael."
33 Faðir hans og móðir undruðust það, er sagt var um hann.

34 En Símeon blessaði þau og sagði við Maríu móður hans: "Þessi sveinn er settur til falls
og til viðreisnar mörgum í Ísrael og til tákns, sem móti verður mælt,
35 og sjálf munt þú sverði níst í sálu þinni. Þannig munu hugsanir margra hjartna verða
augljósar."
36 Og þar var Anna spákona Fanúelsdóttir af ætt Assers, kona háöldruð. Hafði hún lifað
sjö ár með manni sínum frá því hún var mær
37 og síðan verið ekkja fram á áttatíu og fjögra ára aldur. Hún vék eigi úr helgidóminum, en
þjónaði Guði nótt og dag með föstum og bænahaldi.
38 Hún kom að á sömu stundu og lofaði Guð. Og hún talaði um barnið við alla, sem væntu
lausnar Jerúsalem.
39 Og er þau höfðu lokið öllu eftir lögmáli Drottins, sneru þau aftur til Galíleu, til borgar
sinnar Nasaret.
40 En sveinninn óx og styrktist, fylltur visku, og náð Guðs var yfir honum.
41 Foreldrar hans ferðuðust ár hvert til Jerúsalem á páskahátíðinni.
42 Og þegar hann var tólf ára gamall, fóru þau upp þangað eins og siður var á hátíðinni.
43 Þau voru þar út hátíðisdagana. En þegar þau sneru heimleiðis, varð sveinninn Jesús
eftir í Jerúsalem, og vissu foreldrar hans það eigi.
44 Þau hugðu, að hann væri með samferðafólkinu, og fóru eina dagleið og leituðu hans
meðal frænda og kunningja.
45 En þau fundu hann ekki og sneru þá aftur til Jerúsalem og leituðu hans.
46 Eftir þrjá daga fundu þau hann í helgidóminum. Þar sat hann mitt á meðal lærifeðranna,
hlýddi á þá og spurði þá.
47 En alla, sem heyrðu til hans, furðaði stórum á skilningi hans og andsvörum.
48 Og er þau sáu hann þar, brá þeim mjög, og móðir hans sagði við hann: "Barn, hví
gjörðir þú okkur þetta? Við faðir þinn höfum leitað þín harmþrungin."
49 Og hann sagði við þau: "Hvers vegna voruð þið að leita að mér? Vissuð þið ekki, að
mér ber að vera í húsi föður míns?"
50 En þau skildu ekki það er hann talaði við þau.
51 Og hann fór heim með þeim og kom til Nasaret og var þeim hlýðinn. En móðir hans
geymdi allt þetta í hjarta sér.
52 Og Jesús þroskaðist að visku og vexti, og náð hjá Guði og mönnum.

KAFLA 3

Á fimmtánda stjórnarári Tíberíusar keisara, þegar Pontíus Pílatus var landstjóri í Júdeu,
en Heródes fjórðungsstjóri í Galíleu, Filippus bróðir hans í Ítúreu og Trakónítishéraði og
Lýsanías í Abílene,
2 í æðstapreststíð Annasar og Kaífasar, kom orð Guðs til Jóhannesar Sakaríasonar í
óbyggðinni.
3 Og hann fór um alla Jórdanbyggð og prédikaði iðrunarskírn til fyrirgefningar synda,
4 eins og ritað er í bók Jesaja spámanns: Rödd hrópanda í eyðimörk: Greiðið veg Drottins,
gjörið beinar brautir hans.
5 Öll gil skulu fyllast, öll fell og hálsar lægjast. Krókar skulu verða beinir og óvegir sléttar
götur.
6 Og allir menn munu sjá hjálpræði Guðs.

7 Við mannfjöldann, sem fór út til að skírast af honum, sagði hann: "Þér nöðru kyn, hver
kenndi yður að flýja komandi reiði?
8 Berið þá ávexti samboðna iðruninni, og farið ekki að segja með sjálfum yður: ‚Vér eigum
Abraham að föður.' Ég segi yður, að Guð getur vakið Abraham börn af steinum þessum.
9 Öxin er þegar lögð að rótum trjánna og hvert það tré, sem ber ekki góðan ávöxt, verður
upp höggvið og í eld kastað."
10 Mannfjöldinn spurði hann: "Hvað eigum vér þá að gjöra?"
11 En hann svaraði þeim: "Sá sem á tvo kyrtla, gefi þeim, er engan á, og eins gjöri sá er
matföng hefur."
12 Þá komu og tollheimtumenn til að skírast. Þeir sögðu við hann: "Meistari, hvað eigum
vér að gjöra?"
13 En hann sagði við þá: "Heimtið ekki meira en fyrir yður er lagt."
14 Hermenn spurðu hann einnig: "En hvað eigum vér að gjöra?" Hann sagði við þá: "Hafið
ekki fé af neinum, hvorki með ofríki né svikum. Látið yður nægja mála yðar."
15 Nú var eftirvænting vakin hjá lýðnum, og allir voru að hugsa með sjálfum sér, hvort
Jóhannes kynni að vera Kristur.
16 En Jóhannes svaraði öllum og sagði: "Ég skíri yður með vatni, en sá kemur, sem mér er
máttugri, og er ég ekki verður að leysa skóþveng hans. Hann mun skíra yður með
heilögum anda og eldi.
17 Hann er með varpskófluna í hendi sér til þess að gjörhreinsa láfa sinn og safna hveitinu
í hlöðu sína, en hismið mun hann brenna í óslökkvanda eldi."
18 Með mörgu öðru áminnti hann og flutti lýðnum fagnaðarboðin.
19 Hann vítti Heródes fjórðungsstjóra vegna Heródíasar, konu bróður hans, og fyrir allt hið
illa, sem hann hafði gjört.
20 Þá bætti Heródes einnig því ofan á allt annað, að hann varpaði Jóhannesi í fangelsi.
21 Er allur lýðurinn lét skírast, var Jesús einnig skírður. Þá bar svo við, er hann gjörði bæn
sína, að himinninn opnaðist,
22 og heilagur andi steig niður yfir hann í líkamlegri mynd, eins og dúfa, og rödd kom af
himni: "Þú ert minn elskaði sonur, á þér hef ég velþóknun."
23 En Jesús var um þrítugt, er hann hóf starf sitt. Var hann, eftir því sem haldið var, sonur
Jósefs, sonar Elí,
24 sonar Mattats, sonar Leví, sonar Melkí, sonar Jannaí, sonar Jósefs,
25 sonar Mattatíass, sonar Amoss, sonar Naúms, sonar Eslí, sonar Naggaí,
26 sonar Maats, sonar Mattatíass, sonar Semeíns, sonar Jóseks, sonar Jóda,
27 sonar Jóhanans, sonar Hresa, sonar Serúbabels, sonar Sealtíels, sonar Nerí,
28 sonar Melkí, sonar Addí, sonar Kósams, sonar Elmadams, sonar Ers,
29 sonar Jesú, sonar Elíesers, sonar Jóríms, sonar Mattats, sonar Leví,
30 sonar Símeons, sonar Júda, sonar Jósefs, sonar Jónams, sonar Eljakíms,
31 sonar Melea, sonar Menna, sonar Mattata, sonar Natans, sonar Davíðs,
32 sonar Ísaí, sonar Óbeðs, sonar Bóasar, sonar Salmons, sonar Naksons,
33 sonar Ammínadabs, sonar Admíns, sonar Arní, sonar Esroms, sonar Peres, sonar
Júda,
34 sonar Jakobs, sonar Ísaks, sonar Abrahams, sonar Tara, sonar Nakórs,
35 sonar Serúgs, sonar Reú, sonar Pelegs, sonar Ebers, sonar Sela,

36 sonar Kenans, sonar Arpaksads, sonar Sems, sonar Nóa, sonar Lameks,
37 sonar Metúsala, sonar Enoks, sonar Jareds, sonar Mahalalels, sonar Kenans,
38 sonar Enoss, sonar Sets, sonar Adams, sonar Guðs.

KAFLA 4

En Jesús sneri aftur frá Jórdan, fullur af heilögum anda. Leiddi andinn hann um óbyggðina
2 fjörutíu daga, en djöfullinn freistaði hans. Ekki neytti hann neins þá daga, og er þeir voru liðnir, var hann hungraður.
3 En djöfullinn sagði við hann: "Ef þú ert sonur Guðs, þá bjóð þú steini þessum, að hann verði að brauði."
4 Og Jesús svaraði honum: "Ritað er: ‚Eigi lifir maðurinn á einu saman brauði.'"
5 Þá fór hann með hann upp og sýndi honum á augabragði öll ríki veraldar.
6 Og djöfullinn sagði við hann: "Þér mun ég gefa allt þetta veldi og dýrð þess, því að mér er það í hendur fengið, og ég get gefið það hverjum sem ég vil.
7 Ef þú fellur fram og tilbiður mig, skal það allt verða þitt."
8 Jesús svaraði honum: "Ritað er: Drottin, Guð þinn, skalt þú tilbiðja og þjóna honum einum."
9 Þá fór hann með hann til Jerúsalem, setti hann á brún musterisins og sagði við hann: "Ef þú ert sonur Guðs, þá kasta þér hér ofan,
10 því að ritað er: Hann mun fela englum sínum að gæta þín
11 og: þeir munu bera þig á höndum sér, að þú steytir ekki fót þinn við steini."
12 Jesús svaraði honum: "Sagt hefur verið: ‚Ekki skalt þú freista Drottins, Guðs þíns.'"
13 Og er djöfullinn hafði lokið allri freistni, vék hann frá honum að sinni.
14 En Jesús sneri aftur til Galíleu í krafti andans, og fóru fregnir af honum um allt nágrennið.
15 Hann kenndi í samkundum þeirra, og lofuðu hann allir.
16 Hann kom til Nasaret, þar sem hann var alinn upp, og fór að vanda sínum á hvíldardegi í samkunduna og stóð upp til að lesa.
17 Var honum fengin bók Jesaja spámanns. Hann lauk upp bókinni og fann staðinn, þar sem ritað er:
18 Andi Drottins er yfir mér, af því að hann hefur smurt mig. Hann hefur sent mig til að flytja fátækum gleðilegan boðskap, boða bandingjum lausn og blindum sýn, láta þjáða lausa
19 og kunngjöra náðarár Drottins.
20 Síðan lukti hann aftur bókinni, fékk hana þjóninum og settist niður, en augu allra í samkundunni hvíldu á honum.
21 Hann tók þá að tala til þeirra: "Í dag hefur rætst þessi ritning í áheyrn yðar."
22 Og allir lofuðu hann og undruðust þau hugnæmu orð, sem fram gengu af munni hans, og sögðu: "Er hann ekki sonur Jósefs?"
23 En hann sagði við þá: "Eflaust munuð þér minna mig á orðtakið: ‚Læknir, lækna sjálfan þig!' Vér höfum heyrt um allt, sem gjörst hefur í Kapernaum. Gjör nú hið sama hér í ættborg þinni."
24 Enn sagði hann: "Sannlega segi ég yður, engum spámanni er vel tekið í landi sínu.

25 En satt segi ég yður, að margar voru ekkjur í Ísrael á dögum Elía, þegar himinninn var
luktur í þrjú ár og sex mánuði, og mikið hungur í öllu landinu,
26 og þó var Elía til engrar þeirra sendur, heldur aðeins til ekkju í Sarepta í Sídonlandi.
27 Og margir voru líkþráir í Ísrael á dögum Elísa spámanns, og enginn þeirra var
hreinsaður, heldur aðeins Naaman Sýrlendingur."
28 Allir í samkunduhúsinu fylltust reiði, er þeir heyrðu þetta,
29 spruttu upp, hröktu hann út úr borginni og fóru með hann fram á brún fjalls þess, sem
borg þeirra var reist á, til þess að hrinda honum þar ofan.
30 En hann gekk gegnum miðja mannþröngina og fór leiðar sinnar.
31 Hann kom nú ofan til Kapernaum, borgar í Galíleu, og kenndi þeim á hvíldardegi.
32 Undruðust menn mjög kenningu hans, því að vald fylgdi orðum hans.
33 Í samkunduhúsinu var maður nokkur, er haldinn var óhreinum, illum anda. Hann æpti
hárri röddu:
34 "Æ, hvað vilt þú oss, Jesús frá Nasaret? Ert þú kominn að tortíma oss? Ég veit, hver þú
ert, hinn heilagi Guðs."
35 Jesús hastaði þá á hann og mælti: "Þegi þú, og far út af honum." En illi andinn slengdi
honum fram fyrir þá og fór út af honum, en varð honum ekki að meini.
36 Felmtri sló á alla, og sögðu þeir hver við annan: "Hvaða orð er þetta? Með valdi og
krafti skipar hann óhreinum öndum, og þeir fara."
37 Og orðstír hans barst út til allra staða þar í grennd. *Jesús læknar*
38 Úr samkundunni fór hann í hús Símonar. En tengdamóðir Símonar var altekin sótthita,
og báðu þeir hann að hjálpa henni.
39 Hann gekk að, laut yfir hana og hastaði á sótthitann, og fór hann úr henni. En hún reis
jafnskjótt á fætur og gekk þeim fyrir beina.
40 Um sólsetur komu allir þeir, er höfðu á sínum vegum sjúklinga haldna ýmsum
sjúkdómum, og færðu þá til hans. En hann lagði hendur yfir hvern þeirra og læknaði þá.
41 Þá fóru og illir andar út af mörgum og æptu: "Þú ert sonur Guðs." En hann hastaði á þá
og bannaði þeim að tala, því að þeir vissu, að hann var Kristur.
42 Þegar dagur rann, gekk hann burt á óbyggðan stað, en mannfjöldinn leitaði hans. Þeir
fundu hann og vildu aftra því, að hann færi frá þeim.
43 En hann sagði við þá: "Mér ber og að flytja hinum borgunum fagnaðarerindið um Guðs
ríki, því að til þess var ég sendur."
44 Og hann prédikaði í samkundunum í Júdeu.

KAFLA 5

Nú bar svo til, að hann stóð við Genesaretvatn og mannfjöldinn þrengdist að honum til
að hlýða á Guðs orð.
2 Þá sá hann tvo báta við vatnið, en fiskimennirnir voru farnir í land og þvoðu net sín.
3 Hann fór út í þann bátinn, er Símon átti, og bað hann að leggja lítið eitt frá landi, settist
og tók að kenna mannfjöldanum úr bátnum.
4 Þegar hann hafði lokið ræðu sinni, sagði hann við Símon: "Legg þú út á djúpið, og leggið
net yðar til fiskjar."
5 Símon svaraði: "Meistari, vér höfum stritað í alla nótt og ekkert fengið, en fyrst þú segir
það, skal ég leggja netin."

6 Nú gjörðu þeir svo, og fengu þeir þá mikinn fjölda fiska, en net þeirra tóku að rifna.

7 Bentu þeir þá félögum sínum á hinum bátnum að koma og hjálpa sér. Þeir komu og hlóðu báða bátana, svo að nær voru sokknir.

8 Þegar Símon Pétur sá þetta, féll hann fyrir kné Jesú og sagði: "Far þú frá mér, herra, því að ég er syndugur maður."

9 En felmtur kom á hann og alla þá, sem með honum voru, vegna fiskaflans, er þeir höfðu fengið.

10 Eins var um Jakob og Jóhannes Sebedeussyni, félaga Símonar. Jesús sagði þá við Símon: "Óttast þú ekki, héðan í frá skalt þú menn veiða."

11 Og þeir lögðu bátunum að landi, yfirgáfu allt og fylgdu honum.

12 Svo bar við, er hann var í einni borginni, að þar var maður altekinn líkþrá. Hann sá Jesú, féll fram á ásjónu sína og bað hann: "Herra, ef þú vilt, getur þú hreinsað mig."

13 Jesús rétti út höndina, snart hann og mælti: "Ég vil, verð þú hreinn!" Jafnskjótt hvarf af honum líkþráin.

14 Og hann bauð honum að segja þetta engum. "En far þú," sagði hann, "sýn þig prestinum, og fórna fyrir hreinsun þína, eins og Móse bauð, þeim til vitnisburðar."

15 En fregnin um hann breiddist út því meir, og menn komu hópum saman til að hlýða á hann og læknast af meinum sínum.

16 En hann dró sig einatt í hlé til óbyggðra staða og var þar á bæn.

17 Dag nokkurn var hann að kenna. Þar sátu farísear og lögmálskennendur, komnir úr hverju þorpi í Galíleu og Júdeu og frá Jerúsalem, og kraftur Drottins var með honum til þess að lækna.

18 Komu þá menn með lama mann í rekkju og reyndu að bera hann inn og leggja hann fyrir framan Jesú.

19 En vegna mannfjöldans sáu þeir engin ráð til að komast inn með hann og fóru því upp á þak og létu hann síga í rekkjunni niður um helluþekjuna beint fram fyrir Jesú.

20 Og er hann sá trú þeirra, sagði hann: "Maður, syndir þínar eru þér fyrirgefnar."

21 Þá tóku fræðimennirnir og farísearnir að hugsa með sér: "Hver er sá, er fer með slíka guðlöstun? Hver getur fyrirgefið syndir nema Guð einn?"

22 En Jesús skynjaði gjörla hugsanir þeirra og sagði við þá: "Hvað hugsið þér í hjörtum yðar?

23 Hvort er auðveldara að segja: ‚Syndir þínar eru þér fyrirgefnar,' eða segja: ‚Statt upp og gakk'?

24 En til þess að þér vitið, að Mannssonurinn hefur vald á jörðu til að fyrirgefa syndir, þá segi ég þér:" - og nú talar hann við lama manninn - "Statt upp, tak rekkju þína, og far heim til þín."

25 Jafnskjótt stóð hann upp frammi fyrir þeim, tók það, sem hann hafði legið á, fór heim til sín og lofaði Guð.

26 En allir voru furðu lostnir og lofuðu Guð. Og þeir urðu ótta slegnir og sögðu: "Óskiljanlegt er það, sem vér höfum séð í dag."

27 Eftir þetta fór hann út. Þá sá hann tollheimtumann, Leví að nafni, sitja hjá tollbúðinni og sagði við hann: "Fylg þú mér!"

28 Og hann stóð upp, yfirgaf allt og fylgdi honum.

29 Leví bjó honum veislu mikla í húsi sínu, og þar sat að borði með þeim mikill fjöldi tollheimtumanna og annarra.

30 En farísearnir og fræðimenn þeirra vönduðu um við lærisveina hans og sögðu: "Hvers

vegna etið þér og drekkið með tollheimtumönnum og bersyndugum?"

31 Og Jesús svaraði þeim: "Ekki þurfa heilbrigðir læknis við, heldur þeir sem sjúkir eru.

32 Ég er ekki kominn til að kalla réttláta, heldur syndara til iðrunar."

33 En þeir sögðu við hann: "Lærisveinar Jóhannesar fasta oft og fara með bænir og eins lærisveinar farísea, en þínir eta og drekka."

34 Jesús sagði við þá: "Hvort getið þér ætlað brúðkaupsgestum að fasta, meðan brúðguminn er hjá þeim?

35 En koma munu þeir dagar, er brúðguminn verður frá þeim tekinn, þá munu þeir fasta á þeim dögum."

36 Hann sagði þeim einnig líkingu: "Enginn rífur bót af nýju fati og lætur á gamalt fat, því að bæði rífur hann þá nýja fatið og bótin af því hæfir ekki hinu gamla.

37 Og enginn lætur nýtt vín á gamla belgi, því þá sprengir nýja vínið belgina og fer niður, en belgirnir ónýtast.

38 Nýtt vín ber að láta á nýja belgi.

39 Og enginn, sem drukkið hefur gamalt vín, vill nýtt, því að hann segir: ‚Hið gamla er gott.'"

KAFLA 6

En svo bar við á hvíldardegi, að hann fór um sáðlönd, og tíndu lærisveinar hans kornöx, neru milli handanna og átu.

2 Þá sögðu farísear nokkrir: "Hví gjörið þér það, sem er ekki leyfilegt á hvíldardegi?"

3 Og Jesús svaraði þeim: "Hafið þér þá ekki lesið, hvað Davíð gjörði, er hann hungraði og menn hans?

4 Hann fór inn í Guðs hús, tók skoðunarbrauðin og át og gaf mönnum sínum, en þau má enginn eta nema prestarnir einir."

5 Og hann sagði við þá: "Mannssonurinn er herra hvíldardagsins."

6 Annan hvíldardag gekk hann í samkunduna og kenndi. Þar var maður nokkur með visna hægri hönd.

7 En fræðimenn og farísear höfðu nánar gætur á Jesú, hvort hann læknaði á hvíldardegi, svo að þeir fengju tilefni að kæra hann.

8 En hann vissi hugsanir þeirra og sagði við manninn með visnu höndina: "Statt upp, og kom hér fram." Og hann stóð upp og kom.

9 Jesús sagði við þá: "Ég spyr yður, hvort er heldur leyfilegt að gjöra gott eða gjöra illt á hvíldardegi, bjarga lífi eða granda því?"

10 Hann leit í kring á þá alla og sagði við manninn: "Réttu fram hönd þína." Hann gjörði svo, og hönd hans varð heil.

11 En þeir urðu æfir við og ræddu sín á milli, hvað þeir gætu gjört Jesú.

12 En svo bar við um þessar mundir, að hann fór til fjalls að biðjast fyrir og var alla nóttina á bæn til Guðs.

13 Og er dagur rann, kallaði hann til sín lærisveina sína, valdi tólf úr þeirra hópi og nefndi þá postula.

14 Þeir voru: Símon, sem hann nefndi Pétur, Andrés bróðir hans, Jakob og Jóhannes, Filippus og Bartólómeus,

15 Matteus og Tómas, Jakob Alfeusson og Símon, kallaður vandlætari,

16 og Júdas Jakobsson og Júdas Ískaríot, sem varð svikari.

17 Hann gekk ofan með þeim og nam staðar á sléttri flöt. Þar var stór hópur lærisveina hans og mikill fjöldi fólks úr allri Júdeu, frá Jerúsalem og sjávarbyggðum Týrusar og Sídonar,

18 er komið hafði til að hlýða á hann og fá lækning meina sinna. Einnig voru þeir læknaðir, er þjáðir voru af óhreinum öndum.

19 Allt fólkið reyndi að snerta hann, því að frá honum kom kraftur, er læknaði alla.

20 Þá hóf hann upp augu sín, leit á lærisveina sína og sagði: "Sælir eruð þér, fátækir, því að yðar er Guðs ríki.

21 Sælir eruð þér, sem nú hungrar, því að þér munuð saddir verða. Sælir eruð þér, sem nú grátið, því að þér munuð hlæja.

22 Sælir eruð þér, þá er menn hata yður, þá er þeir útskúfa yður og smána og bera út óhróður um yður vegna Mannssonarins.

23 Fagnið á þeim degi og leikið af gleði, því laun yðar eru mikil á himni, og á sama veg fóru feður þeirra með spámennina.

24 En vei yður, þér auðmenn, því að þér hafið tekið út huggun yðar.

25 Vei yður, sem nú eruð saddir, því að yður mun hungra. Vei yður, sem nú hlæið, því að þér munuð sýta og gráta.

26 Vei yður, þá er allir menn tala vel um yður, því að á sama veg fórst feðrum þeirra við falsspámennina.

27 En ég segi yður, er á mig hlýðið: Elskið óvini yðar, gjörið þeim gott, sem hata yður,

28 blessið þá, sem bölva yður, og biðjið fyrir þeim, er misþyrma yður.

29 Slái þig einhver á kinnina, skaltu og bjóða hina, og taki einhver yfirhöfn þína, skaltu ekki varna honum að taka kyrtilinn líka.

30 Gef þú hverjum sem biður þig, og þann, sem tekur þitt frá þér, skaltu eigi krefja.

31 Og svo sem þér viljið, að aðrir menn gjöri við yður, svo skuluð þér og þeim gjöra.

32 Og þótt þér elskið þá, sem yður elska, hvaða þökk eigið þér fyrir það? Syndarar elska þá líka, sem þá elska.

33 Og þótt þér gjörið þeim gott, sem yður gjöra gott, hvaða þökk eigið þér fyrir það? Syndarar gjöra og hið sama.

34 Og þótt þér lánið þeim, sem þér vonið að muni borga, hvaða þökk eigið þér fyrir það? Syndarar lána einnig syndurum til þess að fá allt aftur.

35 Nei, elskið óvini yðar, og gjörið gott og lánið án þess að vænta nokkurs í staðinn, og laun yðar munu verða mikil, og þér verða börn hins hæsta, því að hann er góður við vanþakkláta og vonda.

36 Verið miskunnsamir, eins og faðir yðar er miskunnsamur.

37 Dæmið ekki, og þér munuð eigi dæmdir verða. Sakfellið eigi, og þér munuð eigi sakfelldir verða. Sýknið, og þér munuð sýknaðir verða.

38 Gefið, og yður mun gefið verða. Góður mælir, troðinn, skekinn, fleytifullur mun lagður í skaut yðar. Því með þeim mæli, sem þér mælið, mun yður aftur mælt verða."

39 Þá sagði hann þeim og líkingu: "Hvort fær blindur leitt blindan? Munu ekki báðir falla í gryfju?

40 Ekki er lærisveinn meistaranum fremri, en hver sem er fullnuma, verður eins og meistari hans.

41 Hví sérð þú flísina í auga bróður þíns, en tekur ekki eftir bjálkanum í auga sjálfs þín?

42 Hvernig fær þú sagt við bróður þinn: ‚Bróðir, lát mig draga flísina úr auga þér,' en sérð

þó eigi sjálfur bjálkann í þínu auga? Hræsnari, drag fyrst bjálkann úr auga þér, og þá
sérðu glöggt til að draga flísina úr auga bróður þíns.
43 Því að ekki er til gott tré, er beri slæman ávöxt, né heldur slæmt tré, er beri góðan
ávöxt.
44 En hvert tré þekkist af ávexti sínum, enda lesa menn ekki fíkjur af þistlum né vínber af
þyrnirunni.
45 Góður maður ber gott fram úr góðum sjóði hjarta síns, en vondur maður ber vont fram
úr vondum sjóði. Af gnægð hjartans mælir munnur hans.
46 En hví kallið þér mig herra, herra, og gjörið ekki það, sem ég segi?
47 Ég skal sýna yður, hverjum sá er líkur, sem kemur til mín, heyrir orð mín og breytir eftir
þeim.
48 Hann er líkur manni, er byggði hús, gróf djúpt fyrir og grundvallaði það á bjargi. Nú kom
flóð og flaumurinn skall á því húsi, en fékk hvergi hrært það, vegna þess að það var vel
byggt.
49 Hinn, er heyrir og gjörir ekki, er líkur manni, sem byggði hús á jörðinni án undirstöðu.
Flaumurinn skall á því, og það hús féll þegar, og fall þess varð mikið."

KAFLA 7

Þá er hann hafði lokið máli sínu í áheyrn lýðsins, fór hann til Kapernaum.
2 Hundraðshöfðingi nokkur hafði þjón, sem hann mat mikils. Þjónninn var sjúkur og
dauðvona.
3 Þegar hundraðshöfðinginn heyrði um Jesú, sendi hann til hans öldunga Gyðinga og bað
hann koma og bjarga lífi þjóns síns.
4 Þeir komu til Jesú, báðu hann ákaft og sögðu: "Verður er hann þess, að þú veitir honum
þetta,
5 því að hann elskar þjóð vora, og hann hefur reist samkunduna handa oss."
6 Jesús fór með þeim. Þegar hann átti skammt til hússins, sendi hundraðshöfðinginn vini
sína til hans og lét segja við hann: "Ómaka þig ekki, herra, því að ég er ekki verður þess,
að þú gangir inn undir þak mitt.
7 Þess vegna hef ég ekki heldur talið sjálfan mig verðan þess að koma til þín. En mæl þú
eitt orð, og mun sveinn minn heill verða.
8 Því að sjálfur er ég maður, sem verð að lúta valdi og ræð yfir hermönnum, og ég segi við
einn: ‚Far þú,' og hann fer, og við annan: ‚Kom þú,' og hann kemur, og við þjón minn: ‚Gjör
þetta,' og hann gjörir það."
9 Þegar Jesús heyrði þetta, furðaði hann sig á honum, sneri sér að mannfjöldanum, sem
fylgdi honum, og mælti: "Ég segi yður, ekki einu sinni í Ísrael hef ég fundið þvílíka trú."
10 Sendimenn sneru þá aftur heim og fundu þjóninn heilan heilsu.
11 Skömmu síðar bar svo við, að Jesús hélt til borgar, sem heitir Nain, og lærisveinar hans
fóru með honum og mikill mannfjöldi.
12 Þegar hann nálgaðist borgarhliðið, þá var verið að bera út látinn mann, einkason móður
sinnar, sem var ekkja, og mikill fjöldi úr borginni var með henni.
13 Og er Drottinn sá hana, kenndi hann í brjósti um hana og sagði við hana: "Grát þú eigi!"
14 Og hann gekk að og snart líkbörurnar, en þeir, sem báru, námu staðar. Þá sagði hann:
"Ungi maður, ég segi þér, ris þú upp!"
15 Hinn látni settist þá upp og tók að mæla, og Jesús gaf hann móður hans.

16 En ótti greip alla, og þeir vegsömuðu Guð og sögðu: "Spámaður mikill er risinn upp
meðal vor," og "Guð hefur vitjað lýðs síns."
17 Og þessi fregn um hann barst út um alla Júdeu og allt nágrennið.
18 Lærisveinar Jóhannesar sögðu honum frá öllu þessu. Hann kallaði þá til sín tvo
lærisveina sína,
19 sendi þá til Drottins og lét spyrja: "Ert þú sá sem koma skal, eða eigum vér að vænta
annars?"
20 Mennirnir fóru til hans og sögðu: "Jóhannes skírari sendi okkur til þín og spyr: ‚Ert þú sá
sem koma skal, eða eigum vér að vænta annars?'"
21 Á þeirri stundu læknaði hann marga af sjúkdómum, meinum og illum öndum og gaf
mörgum blindum sýn.
22 Og hann svaraði þeim: "Farið og kunngjörið Jóhannesi það, sem þið hafið séð og heyrt:
Blindir fá sýn, haltir ganga, líkþráir hreinsast og daufir heyra, dauðir rísa upp og fátækum
er flutt fagnaðarerindi.
23 Og sæll er sá, sem hneykslast ekki á mér."
24 Þá er sendimenn Jóhannesar voru burt farnir, tók hann að tala til mannfjöldans um
Jóhannes: "Hvað fóruð þér að sjá í óbyggðum? Reyr af vindi skekinn?
25 Hvað fóruð þér að sjá? Prúðbúinn mann? Nei, í konungssölum er þá að finna, sem
skartklæðin bera og lifa í sællífi.
26 Hvað fóruð þér þá að sjá? Spámann? Já, segi ég yður, og það meira en spámann.
27 Hann er sá sem um er ritað: Sjá, ég sendi sendiboða minn á undan þér, er greiða mun
veg þinn fyrir þér.
28 Ég segi yður: Enginn er sá af konu fæddur, sem meiri sé en Jóhannes. En hinn minnsti
í Guðs ríki er honum meiri."
29 Og allur lýðurinn, sem á hlýddi, og enda tollheimtumenn, viðurkenndu réttlæti Guðs og
létu skírast af Jóhannesi.
30 En farísear og lögvitringar gjörðu að engu áform Guðs um þá og létu ekki skírast af
honum.
31 "Við hvað á ég þá að líkja mönnum þessarar kynslóðar? Hverju eru þeir líkir?
32 Líkir eru þeir börnum, sem á torgi sitja og kallast á: ‚Vér lékum fyrir yður á flautu, og
ekki vilduð þér dansa. Vér sungum yður sorgarljóð, og ekki vilduð þér gráta.'
33 Nú kom Jóhannes skírari, át ekki brauð né drakk vín, og þér segið: ‚Hann hefur illan
anda.'
34 Og Mannssonurinn er kominn, etur og drekkur, og þér segið: ‚Hann er mathákur og
vínsvelgur, vinur tollheimtumanna og bersyndugra!'
35 En spekin hefur rétt fyrir sér, það staðfesta öll börn hennar."
36 Farísei nokkur bauð honum að eta hjá sér, og hann fór inn í hús faríseans og settist til
borðs.
37 En kona ein í bænum, sem var bersyndug, varð þess vís, að hann sat að borði í húsi
faríseans. Kom hún þá með alabastursbuðk með smyrslum,
38 nam staðar að baki honum til fóta hans grátandi, tók að væta fætur hans með tárum
sínum, þerraði þá með höfuðhári sínu, kyssti þá og smurði með smyrslunum.
39 Þegar faríseinn, sem honum hafði boðið, sá þetta, sagði hann við sjálfan sig: "Væri
þetta spámaður, mundi hann vita, hver og hvílík sú kona er, sem snertir hann, að hún er
bersyndug."
40 Jesús sagði þá við hann: "Símon, ég hef nokkuð að segja þér." Hann svaraði: "Seg þú

það, meistari."

41 "Tveir menn voru skuldugir lánveitanda nokkrum. Annar skuldaði honum fimm hundruð denara, en hinn fimmtíu.

42 Nú gátu þeir ekkert borgað, og þá gaf hann báðum upp. Hvor þeirra skyldi nú elska hann meira?"

43 Símon svaraði: "Sá, hygg ég, sem hann gaf meira upp." Jesús sagði við hann: "Þú ályktaðir rétt."

44 Síðan sneri hann sér að konunni og sagði við Símon: "Sér þú konu þessa? Ég kom í hús þitt, og þú gafst mér ekki vatn á fætur mína, en hún vætti fætur mína tárum sínum og þerraði með hári sínu.

45 Ekki gafst þú mér koss, en hún hefur ekki látið af að kyssa fætur mína, allt frá því ég kom.

46 Ekki smurðir þú höfuð mitt olíu, en hún hefur smurt fætur mína með smyrslum.

47 Þess vegna segi ég þér: Hinar mörgu syndir hennar eru fyrirgefnar, enda elskar hún mikið, en sá elskar lítið, sem lítið er fyrirgefið."

48 Síðan sagði hann við hana: "Syndir þínar eru fyrirgefnar."

49 Þá tóku þeir, sem til borðs sátu með honum, að segja með sjálfum sér: "Hver er sá, er fyrirgefur syndir?"

50 En hann sagði við konuna: "Trú þín hefur frelsað þig, far þú í friði."

KAFLA 8

Eftir þetta fór hann um, borg úr borg og þorp úr þorpi, prédikaði og flutti fagnaðarerindið um Guðs ríki. Með honum voru þeir tólf

2 og konur nokkrar, er læknaðar höfðu verið af illum öndum og sjúkdómum. Það voru þær María, kölluð Magdalena, er sjö illir andar höfðu farið úr,

3 Jóhanna, kona Kúsa, ráðsmanns Heródesar, Súsanna og margar aðrar. Þær hjálpuðu þeim með fjármunum sínum.

4 Nú var mikill fjöldi saman kominn, og menn komu til hans úr hverri borg af annarri. Þá sagði hann þessa dæmisögu:

5 "Sáðmaður gekk út að sá sæði sínu. Og þá er hann sáði, féll sumt hjá götunni og varð fótum troðið, og fuglar himins átu það upp.

6 Sumt féll á klöpp. Það spratt, en skrælnaði, af því að það hafði ekki raka.

7 Og sumt féll meðal þyrna, og þyrnarnir spruttu einnig og kæfðu það.

8 En sumt féll í góða jörð, óx upp og bar hundraðfaldan ávöxt." Að svo mæltu hrópaði hann: "Hver sem eyru hefur að heyra, hann heyri."

9 En lærisveinar hans spurðu hann, hvað þessi dæmisaga þýddi.

10 Hann sagði: "Yður er gefið að þekkja leynda dóma Guðs ríkis, hinir fá þá í dæmisögum, ‚að sjáandi sjái þeir ekki og heyrandi skilji þeir ekki.'

11 En dæmisagan þýðir þetta: Sæðið er Guðs orð.

12 Það er féll hjá götunni, merkir þá, sem heyra orðið, en síðan kemur djöfullinn og tekur það burt úr hjarta þeirra, til þess að þeir trúi ekki og verði hólpnir.

13 Það er féll á klöppina, merkir þá, sem taka orðinu með fögnuði, er þeir heyra það, en hafa enga rótfestu. Þeir trúa um stund, en falla frá á reynslutíma.

14 Það er féll meðal þyrna, merkir þá er heyra, en kafna síðan undir áhyggjum, auðæfum og nautnum lífsins og bera ekki þroskaðan ávöxt.

15 En það er féll í góða jörð, merkir þá sem heyra orðið og geyma það í göfugu, góðu
hjarta og bera ávöxt með stöðuglyndi.
16 Enginn kveikir ljós og byrgir það með keri eða setur undir bekk, heldur láta menn það á
ljósastiku, að þeir, sem inn koma, sjái ljósið.
17 Því að ekkert er hulið, sem eigi verður opinbert, né leynt, að eigi verði það kunnugt og
komi í ljós.
18 Gætið því að, hvernig þér heyrið. Því að þeim sem hefur, mun gefið verða, og frá þeim
sem eigi hefur, mun tekið verða jafnvel það, sem hann ætlar sig hafa."
19 Móðir hans og bræður komu til hans, en gátu ekki náð fundi hans vegna mannfjöldans.
20 Var honum sagt: "Móðir þín og bræður standa úti og vilja finna þig."
21 En hann svaraði þeim: "Móðir mín og bræður eru þeir, sem heyra Guðs orð og breyta
eftir því."
22 Dag einn fór hann út í bát og lærisveinar hans. Hann sagði við þá: "Förum yfir um
vatnið." Og þeir létu frá landi.
23 En sem þeir sigldu, sofnaði hann. Þá skall stormhrina á vatnið, svo að nær fyllti bátinn
og voru þeir hætt komnir.
24 Þeir fóru þá til hans, vöktu hann og sögðu: "Meistari, meistari, vér förumst!" En hann
vaknaði og hastaði á vindinn og öldurótið og slotaði þegar og gerði logn.
25 Og hann sagði við þá: "Hvar er trú yðar?" En þeir urðu hræddir og undruðust og sögðu
hver við annan: "Hver er þessi? Hann skipar bæði vindum og vatni og hvort tveggja hlýðir
honum."
26 Þeir tóku land í byggð Gerasena, sem er gegnt Galíleu.
27 Er hann sté á land, kom á móti honum maður nokkur úr borginni, sem haldinn var illum
öndum. Langan tíma hafði hann ekki farið í föt né dvalist í húsi, heldur í gröfunum.
28 Þegar hann sá Jesú, æpti hann, féll fram fyrir honum og hrópaði hárri röddu: "Hvað vilt
þú mér, Jesús, sonur Guðs hins hæsta? Ég bið þig, kvel þú mig eigi!"
29 Því að hann hafði boðið óhreina andanum að fara út af manninum. En margsinnis hafði
hann gripið hann, og höfðu menn fjötrað hann á höndum og fótum og haft í gæslu, en
hann hafði slitið böndin og illi andinn hrakið hann út í óbyggðir.
30 Jesús spurði hann: "Hvað heitir þú?" En hann sagði: "Hersing", því að margir illir andar
höfðu farið í hann.
31 Og þeir báðu Jesú að skipa sér ekki að fara í undirdjúpið.
32 En þar var stór svínahjörð á beit í fjallinu. Þeir báðu hann að leyfa sér að fara í þau, og
hann leyfði þeim það.
33 Illu andarnir fóru þá úr manninum og í svínin, og hjörðin ruddist fram af hamrinum í
vatnið og drukknaði.
34 En er hirðarnir sáu, hvað orðið var, flýðu þeir og sögðu tíðindin í borginni og sveitinni.
35 Menn fóru þá að sjá, hvað gjörst hafði, komu til Jesú og fundu manninn, sem illu
andarnir höfðu farið úr, sitja klæddan og heilvita við fætur Jesú. Og þeir urðu hræddir.
36 Sjónarvottar sögðu þeim frá, hvernig sá, sem haldinn var illum öndum, hafði orðið heill.
37 Allt fólk í héruðum Gerasena bað hann þá fara burt frá sér, því menn voru slegnir
miklum ótta. Og hann sté í bátinn og sneri aftur.
38 Maðurinn, sem illu andarnir höfðu farið úr, bað hann að mega vera með honum, en
Jesús lét hann fara og mælti:
39 "Far aftur heim til þín, og seg þú frá, hve mikið Guð hefur fyrir þig gjört." Hann fór og
kunngjörði um alla borgina, hve mikið Jesús hafði fyrir hann gjört.

40 En er Jesús kom aftur, fagnaði mannfjöldinn honum, því að allir væntu hans.

41 Þá kom þar maður, Jaírus að nafni, forstöðumaður samkundunnar. Hann féll til fóta Jesú og bað hann koma heim til sín.

42 Því hann átti einkadóttur, um tólf ára að aldri, og hún lá fyrir dauðanum. Þegar Jesús var á leiðinni, þrengdi mannfjöldinn að honum.

43 Þar var kona, sem hafði haft blóðlát í tólf ár. Hún hafði leitað lækna og varið til aleigu sinni, en enginn getað læknað hana.

44 Hún kom að baki honum og snart fald klæða hans, og jafnskjótt stöðvaðist blóðlát hennar.

45 Jesús sagði: "Hver var það, sem snart mig?" En er allir synjuðu fyrir það, sagði Pétur: "Meistari, mannfjöldinn treðst að þér og þrýstir á."

46 En Jesús sagði: "Einhver snart mig, því að ég fann, að kraftur fór út frá mér."

47 En er konan sá, að hún fékk eigi dulist, kom hún skjálfandi, féll til fóta honum og skýrði frá því í áheyrn alls lýðsins, hvers vegna hún snart hann, og hvernig hún hafði jafnskjótt læknast.

48 Hann sagði þá við hana: "Dóttir, trú þín hefur bjargað þér. Far þú í friði."

49 Meðan hann var að segja þetta, kemur maður heiman frá samkundustjóranum og segir: "Dóttir þín er látin, ómaka þú ekki meistarann lengur."

50 En er Jesús heyrði þetta, sagði hann við hann: "Óttast ekki, trú þú aðeins, og mun hún heil verða."

51 Þegar hann kom að húsinu, leyfði hann engum að fara inn með sér nema Pétri, Jóhannesi og Jakobi og föður stúlkunnar og móður.

52 Og allir grétu og syrgðu hana. Hann sagði: "Grátið ekki, hún er ekki dáin, hún sefur."

53 En þeir hlógu að honum, þar eð þeir vissu að hún var dáin.

54 Hann tók þá hönd hennar og kallaði: "Stúlka, ís upp!"

55 Og andi hennar kom aftur, og hún reis þegar upp, en hann bauð að gefa henni að eta.

56 Foreldrar hennar urðu frá sér numdir, en hann bauð þeim að segja engum frá þessum atburði.

KAFLA 9

Hann kallaði saman þá tólf og gaf þeim mátt og vald yfir öllum illum öndum og til að lækna sjúkdóma.

2 Hann sendi þá að boða Guðs ríki og græða sjúka

3 og sagði við þá: "Takið ekkert til ferðarinnar, hvorki staf né mal, brauð né silfur, og enginn hafi tvo kyrtla.

4 Og hvar sem þér fáið inni, þar sé aðsetur yðar og þaðan skuluð þér leggja upp að nýju.

5 En taki menn ekki við yður, þá farið úr borg þeirra og hristið dustið af fótum yðar til vitnisburðar gegn þeim."

6 Þeir lögðu af stað og fóru um þorpin, fluttu fagnaðarerindið og læknuðu hvarvetna.

7 En Heródes fjórðungsstjóri frétti allt, sem gjörst hafði, og vissi ekki, hvað hann átti að halda, því sumir sögðu, að Jóhannes væri risinn upp frá dauðum,

8 aðrir, að Elía væri kominn fram, enn aðrir, að einn hinna fornu spámanna væri risinn upp.

9 Heródes sagði: "Jóhannes lét ég hálshöggva, en hver er þessi, er ég heyri þvílíkt um?"

Og hann leitaði færis að sjá hann.

10 Postularnir komu aftur og skýrðu Jesú frá öllu því, er þeir höfðu gjört, en hann tók þá
með sér og vék brott til bæjar, sem heitir Betsaída, að þeir væru einir saman.

11 Mannfjöldinn varð þess var og fór á eftir honum. Hann tók þeim vel og talaði við þá um
Guðs ríki og læknaði þá, er lækningar þurftu.

12 Nú tók degi að halla. Komu þá þeir tólf að máli við hann og sögðu: "Lát þú
mannfjöldann fara, að þeir geti náð til þorpa og býla hér í kring og náttað sig og fengið
mat, því að hér erum vér á óbyggðum stað."

13 En hann sagði við þá: "Gefið þeim sjálfir að eta." Þeir svöruðu: "Vér eigum ekki meira
en fimm brauð og tvo fiska, nema þá vér förum og kaupum vistir handa öllu þessu fólki."

14 En þar voru um fimm þúsund karlmenn. Hann sagði þá við lærisveina sína: "Látið þá
setjast í hópa, um fimmtíu í hverjum."

15 Þeir gjörðu svo og létu alla setjast.

16 En hann tók brauðin fimm og fiskana tvo, leit upp til himins, þakkaði Guði fyrir þau og
braut og gaf lærisveinunum að bera fram fyrir mannfjöldann.

17 Og þeir neyttu allir og urðu mettir. En leifarnar eftir þá voru teknar saman, tólf körfur
brauðbita.

18 Svo bar við, að hann var einn á bæn og lærisveinarnir hjá honum. Þá spurði hann þá:
"Hvern segir fólkið mig vera?"

19 Þeir svöruðu: "Jóhannes skírara, aðrir Elía og aðrir, að einn hinna fornu spámanna sé
risinn upp."

20 Og hann sagði við þá: "En þér, hvern segið þér mig vera?" Pétur svaraði: "Krist Guðs."

21 Hann lagði ríkt á við þá að segja þetta engum

22 og mælti: "Mannssonurinn á margt að líða, honum mun útskúfað verða af öldungum,
æðstu prestum og fræðimönnum, hann mun líflátinn, en upp rísa á þriðja degi."

23 Og hann sagði við alla: "Hver sem vill fylgja mér, afneiti sjálfum sér, taki kross sinn
daglega og fylgi mér.

24 Því að hver sem vill bjarga lífi sínu, mun týna því, og hver sem týnir lífi sínu mín vegna,
hann mun bjarga því.

25 Hvað stoðar það manninn að eignast allan heiminn, en týna eða fyrirgjöra sjálfum sér?

26 En þann sem blygðast sín fyrir mig og mín orð, mun Mannssonurinn blygðast sín fyrir,
er hann kemur í dýrð sinni og föðurins og heilagra engla.

27 En ég segi yður með sanni: Nokkrir þeirra, sem hér standa, munu eigi dauða bíða, fyrr
en þeir sjá Guðs ríki."

28 Svo bar við um átta dögum eftir ræðu þessa, að hann tók með sér þá Pétur, Jóhannes
og Jakob og gekk upp á fjallið að biðjast fyrir.

29 Og er hann var að biðjast fyrir, varð yfirlit ásjónu hans annað, og klæði hans urðu hvít
og skínandi.

30 Og tveir menn voru á tali við hann. Það voru þeir Móse og Elía.

31 Þeir birtust í dýrð og ræddu um brottför hans, er hann skyldi fullna í Jerúsalem.

32 Þá Pétur og félaga hans sótti mjög svefn, en nú vöknuðu þeir og sáu dýrð hans og
mennina tvo, er stóðu hjá honum.

33 Þegar þeir voru að skilja við Jesú, mælti Pétur við hann: "Meistari, gott er, að vér erum
hér. Gjörum þrjár tjaldbúðir, þér eina, Móse eina og Elía eina." Ekki vissi hann, hvað hann
sagði.

34 Um leið og hann mælti þetta, kom ský og skyggði yfir þá, og urðu þeir hræddir, er þeir

komu inn í skýið.

35 Og rödd kom úr skýinu og sagði: "Þessi er sonur minn, útvalinn, hlýðið á hann!"

36 Er röddin hafði talað, var Jesús einn. Og þeir þögðu og sögðu á þeim dögum engum frá neinu því, sem þeir höfðu séð.

37 Daginn eftir, er þeir fóru ofan af fjallinu, kom mikill mannfjöldi á móti honum.

38 Og maður nokkur úr mannfjöldanum hrópar: "Meistari, ég bið þig að líta á son minn, því að hann er einkabarnið mitt.

39 Það er andi, sem grípur hann, og þá æpir hann skyndilega. Hann teygir hann svo að hann froðufellir, og víkur varla frá honum og er að gjöra út af við hann.

40 Ég bað lærisveina þína að reka hann út, en þeir gátu það ekki."

41 Jesús svaraði: "Ó, þú vantrúa og rangsnúna kynslóð, hversu lengi á ég að vera hjá yður og umbera yður? Fær þú hingað son þinn."

42 Þegar hann var að koma, slengdi illi andinn honum flötum og teygði hann ákaflega. En Jesús hastaði á óhreina andann, læknaði sveininn og gaf hann aftur föður hans.

43 Og allir undruðust stórum veldi Guðs.

44 "Festið þessi orð í huga: ‚Mannssonurinn verður framseldur í manna hendur.'"

45 En þeir skildu ekki þessi orð, og þetta var þeim hulið, svo að þeir skynjuðu það ekki. Og þeir þorðu ekki að spyrja hann um þetta.

46 Sú spurning kom fram meðal þeirra, hver þeirra væri mestur.

47 Jesús vissi, hvað þeir hugsuðu í hjörtum sínum, og tók lítið barn, setti það hjá sér

48 og sagði við þá: "Hver sem tekur við þessu barni í mínu nafni, tekur við mér, og hver sem tekur við mér, tekur við þeim, er sendi mig. Því að sá sem minnstur er meðal yðar allra, hann er mestur."

49 Jóhannes tók til máls: "Meistari, vér sáum mann reka út illa anda í þínu nafni, og vildum vér varna honum þess, af því að hann fylgir oss ekki."

50 En Jesús sagði við hann: "Varnið þess ekki. Sá sem er ekki á móti yður, er með yður."

51 Nú fullnaðist brátt sá tími, er hann skyldi upp numinn verða. Beindi hann þá augum til Jerúsalem, einráðinn að fara þangað.

52 Og hann lét sendiboða fara á undan sér. Þeir fóru og komu í Samverjaþorp nokkurt til að búa honum gistingu.

53 En þeir tóku ekki við honum, því hann var á leið til Jerúsalem.

54 Þegar lærisveinar hans, þeir Jakob og Jóhannes, sáu það, sögðu þeir: "Herra, eigum vér að bjóða, að eldur falli af himni og tortími þeim?"

55 En hann sneri sér við og ávítaði þá [og sagði: "Ekki vitið þið, hvers anda þið eruð.

56 Mannssonurinn er ekki kominn til að tortíma mannslífum, heldur til að frelsa."] Og þeir fóru í annað þorp.

57 Þegar þeir voru á ferð á veginum, sagði maður nokkur við hann: "Ég vil fylgja þér, hvert sem þú ferð."

58 Jesús sagði við hann: "Refar eiga greni og fuglar himins hreiður, en Mannssonurinn á hvergi höfði sínu að að halla."

59 Við annan sagði hann: "Fylg þú mér!" Sá mælti: "Herra, leyf mér fyrst að fara og jarða föður minn."

60 Jesús svaraði: "Lát hina dauðu jarða sína dauðu, en far þú og boða Guðs ríki."

61 Enn annar sagði: "Ég vil fylgja þér, herra, en leyf mér fyrst að kveðja fólk mitt heima."
62 En Jesús sagði við hann: "Enginn, sem leggur hönd á plóginn og horfir aftur, er hæfur í Guðs ríki."

KAFLA 10

Eftir þetta kvaddi Drottinn til aðra, sjötíu og tvo að tölu, og sendi þá á undan sér, tvo og tvo, í hverja þá borg og stað, sem hann ætlaði sjálfur að koma til.
2 Og hann sagði við þá: "Uppskeran er mikil, en verkamenn fáir. Biðjið því herra uppskerunnar að senda verkamenn til uppskeru sinnar.
3 Farið! Ég sendi yður eins og lömb meðal úlfa.
4 Hafið ekki pyngju, ekki mal né skó, og heilsið engum á leiðinni.
5 Hvar sem þér komið í hús, þá segið fyrst: ‚Friður sé með þessu húsi.'
6 Og sé þar friðar sonur, mun friður yðar hvíla yfir honum, ella hverfa aftur til yðar.
7 Verið um kyrrt í sama húsi, neytið þess, sem þar er fram boðið í mat og drykk. Verður er verkamaðurinn launa sinna. Eigi skuluð þér flytjast hús úr húsi.
8 Og hvar sem þér komið í borg og tekið er við yður, þá neytið þess, sem fyrir yður er sett.
9 Læknið þá, sem þar eru sjúkir, og segið þeim: ‚Guðs ríki er komið í nánd við yður.'
10 En hvar sem þér komið í borg og eigi er við yður tekið, þá farið út á strætin og segið:
11 ‚Jafnvel það dust, sem loðir við fætur vora úr borg yðar, þurrkum vér af oss handa yður. Vitið samt þetta, að Guðs ríki er komið í nánd.'
12 Ég segi yður: Bærilegra mun Sódómu á þeim degi en þeirri borg.
13 Vei þér, Korasín! Vei þér, Betsaída! Ef gjörst hefðu í Týrus og Sídon kraftaverkin, sem gjörðust í ykkur, hefðu þeir löngu iðrast og setið í sekk og ösku.
14 En Týrus og Sídon mun bærilegra í dóminum en ykkur.
15 Og þú Kapernaum! Verður þú hafin til himins? Nei, til heljar mun þér steypt verða.
16 Sá sem á yður hlýðir, hlýðir á mig, og sá sem yður hafnar, hafnar mér. En sá sem hafnar mér, hafnar þeim er sendi mig."
17 Nú komu þeir sjötíu og tveir aftur með fögnuði og sögðu: "Herra, jafnvel illir andar eru oss undirgefnir í þínu nafni."
18 En hann mælti við þá: "Ég sá Satan hrapa af himni sem eldingu.
19 Ég hef gefið yður vald að stíga á höggorma og sporðdreka og yfir öllu óvinarins veldi. Alls ekkert mun yður mein gjöra.
20 Gleðjist samt ekki af því, að andarnir eru yður undirgefnir, gleðjist öllu heldur af hinu, að nöfn yðar eru skráð í himnunum."
21 Á sömu stundu varð hann glaður í heilögum anda og sagði: "Ég vegsama þig, faðir, herra himins og jarðar, að þú hefur hulið þetta spekingum og hyggindamönnum, en opinberað það smælingjum. Já, faðir, svo var þér þóknanlegt.
22 Allt er mér falið af föður mínum, og enginn veit, hver sonurinn er, nema faðirinn, né hver faðirinn er, nema sonurinn og sá sem sonurinn vill opinbera hann."
23 Og hann sneri sér að lærisveinum sínum og sagði við þá einslega: "Sæl eru þau augu, sem sjá það sem þér sjáið.
24 Því að ég segi yður: Margir spámenn og konungar vildu sjá það sem þér sjáið, en sáu það ekki, og heyra það sem þér heyrið, en heyrðu það ekki."
25 Lögvitringur nokkur sté fram, vildi freista hans og mælti: "Meistari, hvað á ég að gjöra til

þess að öðlast eilíft líf?"

26 Jesús sagði við hann: "Hvað er ritað í lögmálinu? Hvernig lest þú?"

27 Hann svaraði: "Elska skalt þú Drottin, Guð þinn, af öllu hjarta þínu, allri sálu þinni, öllum mætti þínum og öllum huga þínum, og náunga þinn eins og sjálfan þig."

28 Jesús sagði við hann: "Þú svaraðir rétt. Gjör þú þetta, og þú munt lifa."

29 En hann vildi réttlæta sjálfan sig og sagði við Jesú: "Hver er þá náungi minn?"

30 Því svaraði Jesús svo: "Maður nokkur fór frá Jerúsalem ofan til Jeríkó og féll í hendur ræningjum. Þeir flettu hann klæðum og börðu hann, hurfu brott síðan og létu hann eftir dauðvona.

31 Svo vildi til, að prestur nokkur fór ofan sama veg og sá manninn, en sveigði fram hjá.

32 Eins kom og levíti þar að, sá hann og sveigði fram hjá.

33 En Samverji nokkur, er var á ferð, kom að honum, og er hann sá hann, kenndi hann í brjósti um hann,

34 gekk til hans, batt um sár hans og hellti í þau viðsmjöri og víni. Og hann setti hann á sinn eigin eyk, flutti hann til gistihúss og lét sér annt um hann.

35 Daginn eftir tók hann upp tvo denara, fékk gestgjafanum og mælti: ‚Lát þér annt um hann og það sem þú kostar meiru til, skal ég borga þér, þegar ég kem aftur.'

36 Hver þessara þriggja sýnist þér hafa reynst náungi þeim manni, sem féll í hendur ræningjum?"

37 Hann mælti: "Sá sem miskunnarverkið gjörði á honum." Jesús sagði þá við hann: "Far þú og gjör hið sama."

38 Á ferð þeirra kom Jesús í þorp nokkurt, og kona að nafni Marta bauð honum heim.

39 Hún átti systur, er María hét, og settist hún við fætur Drottins og hlýddi á orð hans.

40 En Marta lagði allan hug á að veita sem mesta þjónustu. Og hún gekk til hans og mælti: "Herra, hirðir þú eigi um það, að systir mín lætur mig eina um að þjóna gestum? Seg þú henni að hjálpa mér."

41 En Drottinn svaraði henni: "Marta, Marta, þú ert áhyggjufull og mæðist í mörgu,

42 en eitt er nauðsynlegt. María valdi góða hlutskiptið. Það verður ekki frá henni tekið."

KAFLA 11

Svo bar við, er Jesús var á stað einum að biðjast fyrir, að einn lærisveina hans sagði við hann, þá er hann lauk bæn sinni: "Herra, kenn þú oss að biðja, eins og Jóhannes kenndi lærisveinum sínum."

2 En hann sagði við þá: "Þegar þér biðjist fyrir, þá segið: Faðir, helgist þitt nafn, til komi þitt ríki,

3 gef oss hvern dag vort daglegt brauð.

4 Fyrirgef oss vorar syndir, enda fyrirgefum vér öllum vorum skuldunautum. Og eigi leið þú oss í freistni."

5 Og hann sagði við þá: "Nú á einhver yðar vin og fer til hans um miðnætti og segir við hann: ‚Vinur, lánaðu mér þrjú brauð,

6 því að vinur minn er kominn til mín úr ferð og ég hef ekkert að bera á borð fyrir hann.'

7 Mundi hinn þá svara inni: ‚Gjör mér ekki ónæði. Það er búið að loka dyrum og börn mín og ég komin í rúmið. Ég get ekki farið á fætur að fá þér brauð'?

8 Ég segi yður, þótt hann fari ekki á fætur og fái honum brauð vegna vinfengis þeirra, þá

fer hann samt fram úr sakir áleitni hans og fær honum eins mörg og hann þarf.

9 Og ég segi yður: Biðjið, og yður mun gefast, leitið, og þér munuð finna, knýið á, og fyrir yður mun upp lokið verða.

10 Því að hver sá öðlast, sem biður, sá finnur, sem leitar, og fyrir þeim, sem á knýr, mun upp lokið verða.

11 Er nokkur sá faðir yðar á meðal, að hann gefi syni sínum, er biður um fisk, höggorm í staðinn,

12 eða sporðdreka, ef hann biður um egg?

13 Fyrst þér, sem eruð vondir, hafið vit á að gefa börnum yðar góðar gjafir, hve miklu fremur mun þá faðirinn himneski gefa þeim heilagan anda, sem biðja hann."

14 Jesús var að reka út illan anda, og var sá mállaus. Þegar illi andinn var út farinn, tók málleysinginn að mæla, og undraðist mannfjöldinn.

15 En sumir þeirra sögðu: "Með fulltingi Beelsebúls, höfðingja illra anda, rekur hann út illu andana."

16 En aðrir vildu freista hans og kröfðu hann um tákn af himni.

17 En hann vissi hugrenningar þeirra og sagði við þá: "Hvert það ríki, sem er sjálfu sér sundurþykkt, leggst í auðn, og hús fellur á hús.

18 Sé nú Satan sjálfum sér sundurþykkur, hvernig fær ríki hans þá staðist - fyrst þér segið, að ég reki illu andana út með fulltingi Beelsebúls?

19 En reki ég illu andana út með fulltingi Beelsebúls, með hverju reka þá yðar menn þá út? Því skulu þeir vera dómarar yðar.

20 En ef ég rek illu andana út með fingri Guðs, þá er Guðs ríki þegar yfir yður komið.

21 Þegar sterkur maður, alvopnaður, varðveitir hús sitt, þá er allt í friði, sem hann á,

22 en ráðist annar honum sterkari á hann og sigri hann, tekur sá alvæpni hans, er hann treysti á, og skiptir herfanginu.

23 Hver sem er ekki með mér, er á móti mér, og hver sem safnar ekki saman með mér, hann sundurdreifir.

24 Þegar óhreinn andi fer út af manni, reikar hann um eyðihrjóstur og leitar hælis. Og er hann finnur það ekki, segir hann: ‚Ég vil hverfa aftur í hús mitt, þaðan sem ég fór.'

25 Og er hann kemur og finnur það sópað og prýtt,

26 fer hann og tekur með sér sjö aðra anda sér verri, og þeir fara inn og setjast þar að, og verður svo hlutur þess manns verri eftir en áður."

27 Er hann mælti þetta, hóf kona ein í mannfjöldanum upp rödd sína og sagði við hann: "Sæll er sá kviður, er þig bar, og þau brjóst, er þú mylktir."

28 Hann sagði: "Já, því sælir eru þeir, sem heyra Guðs orð og varðveita það."

29 Þegar fólkið þyrptist þar að, tók hann svo til orða: "Þessi kynslóð er vond kynslóð. Hún heimtar tákn, en eigi verður henni annað tákn gefið en tákn Jónasar.

30 Því Jónas varð Ninívemönnum tákn, og eins mun Mannssonurinn verða þessari kynslóð.

31 Drottning Suðurlanda mun rísa upp í dóminum ásamt mönnum þessarar kynslóðar og sakfella þá, því að hún kom frá endimörkum jarðar að heyra speki Salómons, og hér er meira en Salómon.

32 Ninívemenn munu koma fram í dóminum ásamt kynslóð þessari og sakfella hana, því að þeir gjörðu iðrun við prédikun Jónasar, og hér er meira en Jónas.

33 Enginn kveikir ljós og setur það í felur né undir mæliker, heldur á ljósastiku, svo að þeir, sem inn koma, sjái ljósið.

34 Auga þitt er lampi líkamans. Þegar auga þitt er heilt, þá er og allur líkami þinn bjartur,
en sé það spillt, þá er og líkami þinn dimmur.
35 Gæt því þess, að ljósið í þér sé ekki myrkur.
36 Sé því líkami þinn allur bjartur og hvergi myrkur í honum, verður hann allur í birtu, eins
og þegar lampi lýsir á þig með loga sínum."
37 Þá er hann hafði þetta mælt, bauð farísei nokkur honum til dagverðar hjá sér. Hann
kom og settist til borðs.
38 Faríseinn sá, að hann tók ekki handlaugar á undan máltíðinni, og furðaði hann á því.
39 Drottinn sagði þá við hann: "Þér farísear, þér hreinsið bikarinn og fatið utan, en hið
innra eruð þér fullir yfirgangs og illsku.
40 Þér heimskingjar, hefur sá, sem gjörði hið ytra, ekki einnig gjört hið innra?
41 En gefið fátækum það, sem í er látið, og þá er allt yður hreint.
42 En vei yður, þér farísear! Þér gjaldið tíund af myntu og rúðu og alls kyns matjurtum, en
hirðið ekki um réttlæti og kærleika Guðs. Þetta ber að gjöra og hitt eigi ógjört að láta.
43 Vei yður, þér farísear! Yður er ljúft að skipa æðsta bekk í samkundum og láta heilsa
yður á torgum.
44 Vei yður, því þér eruð eins og duldar grafir, sem menn ganga yfir án þess að vita."
45 Þá tók lögvitringur einn til orða: "Meistari, þú meiðir oss líka með því, sem þú segir."
46 En Jesús mælti: "Vei yður líka, þér lögvitringar! Þér leggið á menn lítt bærar byrðar, og
sjálfir snertið þér ekki byrðarnar einum fingri.
47 Vei yður! Þér hlaðið upp grafir spámannanna, sem feður yðar líflétu.
48 Þannig berið þér vitni um athafnir feðra yðar og samþykkið þær. Þeir líflétu þá, en þér
hlaðið upp grafirnar.
49 Þess vegna hefur og speki Guðs sagt: ‚Ég mun senda þeim spámenn og postula, og
suma þeirra munu þeir lífláta og ofsækja.'
50 Þannig verður kynslóð þessi krafin um blóð allra spámannanna, er úthellt hefur verið frá
grundvöllun heims,
51 frá blóði Abels til blóðs Sakaría, sem drepinn var milli altarisins og musterisins. Já, segi
ég yður, þess mun krafist verða af þessari kynslóð.
52 Vei yður, þér lögvitringar! Þér hafið tekið brott lykil þekkingarinnar. Sjálfir hafið þér ekki
gengið inn, og þeim hafið þér varnað, sem inn vildu ganga."
53 Og er hann var farinn út þaðan, tóku fræðimenn og farísear að ganga hart að honum og
spyrja hann í þaula um margt
54 og sitja um að veiða eitthvað af vörum hans.

KAFLA 12

Fólk hafði nú flykkst að í tugum þúsunda, svo að nærri tróð hver annan undir. Jesús tók
þá að tala, fyrst til lærisveina sinna: "Varist súrdeig farísea, sem er hræsnin.
2 Ekkert er hulið, sem eigi verður opinbert, né leynt, er eigi verður kunnugt.
3 Því mun allt það, sem þér hafið talað í myrkri, heyrast í birtu, og það, sem þér hafið
hvíslað í herbergjum, mun kunngjört á þökum uppi.
4 Það segi ég yður, vinir mínir: Hræðist ekki þá, sem líkamann deyða og fá að því búnu
ekki meira að gjört.
5 Ég skal sýna yður, hvern þér eigið að hræðast. Hræðist þann, er hefur vald að deyða og

að því búnu varpa í helvíti. Já, ég segi yður, hræðist hann.

6 Eru ekki fimm spörvar seldir fyrir tvo smápeninga? Og þó er ekki einn þeirra gleymdur Guði.

7 Hárin á höfði yðar eru jafnvel öll talin. Verið óhræddir, þér eruð meira verðir en margir spörvar.

8 En ég segi yður: Hvern þann sem kannast við mig fyrir mönnum, mun og Mannssonurinn kannast við fyrir englum Guðs.

9 En þeim sem afneitar mér fyrir mönnum, mun afneitað verða fyrir englum Guðs.

10 Hverjum sem mælir gegn Mannssyninum, verður það fyrirgefið, en þeim sem lastmælir gegn heilögum anda, verður ekki fyrirgefið.

11 Og þegar þeir leiða yður fyrir samkundur, höfðingja og yfirvöld, hafið þá ekki áhyggjur af því, hvernig eða með hverju þér eigið að verja yður eða hvað þér eigið að segja.

12 Því að heilagur andi mun kenna yður á þeirri stundu, hvað segja ber."

13 Einn úr mannfjöldanum sagði við hann: "Meistari, seg þú bróður mínum að skipta með mér arfinum."

14 Hann svaraði honum: "Maður, hver hefur sett mig dómara eða skiptaráðanda yfir ykkur?"

15 Og hann sagði við þá: "Gætið yðar, og varist alla ágirnd. Enginn þiggur líf af eigum sínum, þótt auðugur sé."

16 Þá sagði hann þeim dæmisögu þessa: "Maður nokkur ríkur átti land, er hafði borið mikinn ávöxt.

17 Hann hugsaði með sér: ‚Hvað á ég að gjöra? Nú get ég hvergi komið fyrir afurðum mínum.'

18 Og hann sagði: ‚Þetta gjöri ég: Ég ríf hlöður mínar og reisi aðrar stærri, og þangað safna ég öllu korni mínu og auðæfum.

19 Og ég segi við sálu mína: Sála mín, nú átt þú mikinn auð til margra ára, hvíl þig nú, et og drekk og ver glöð.'

20 En Guð sagði við hann: ‚Heimskingi, á þessari nóttu verður sál þín af þér heimtuð, og hver fær þá það, sem þú hefur aflað?'

21 Svo fer þeim er safnar sér fé, en er ekki ríkur hjá Guði."

22 Og hann sagði við lærisveina sína: "Því segi ég yður: Verið ekki áhyggjufullir um líf yðar, hvað þér eigið að eta, né heldur um líkama yðar, hverju þér eigið að klæðast.

23 Lífið er meira en fæðan og líkaminn meira en klæðin.

24 Hyggið að hröfnunum. Hvorki sá þeir né uppskera, eigi hafa þeir forðabúr eða hlöðu, og Guð fæðir þá. Hve miklum mun eruð þér fremri fuglunum!

25 Og hver yðar getur með áhyggjum aukið spönn við aldur sinn?

26 Fyrst þér nú orkið ekki svo litlu, hví látið þér allt hitt valda yður áhyggjum?

27 Hyggið að liljunum, hversu þær vaxa. Hvorki vinna þær né spinna. En ég segi yður: Jafnvel Salómon í allri sinni dýrð var ekki svo búinn sem ein þeirra.

28 Fyrst Guð skrýðir svo grasið á vellinum, sem í dag stendur, en á morgun verður í ofn kastað, hve miklu fremur mun hann þá klæða yður, þér trúlitlir!

29 Hafið ekki hugann við, hvað þér eigið að eta og hvað að drekka, og kvíðið engu.

30 Allt þetta stunda heiðingjar heimsins, en faðir yðar veit, að þér þarfnist þessa.

31 Leitið heldur ríkis hans, og þá mun þetta veitast yður að auki.

32 Vertu ekki hrædd, litla hjörð, því að föður yðar hefur þóknast að gefa yður ríkið.

33 Seljið eigur yðar og gefið ölmusu, fáið yður pyngjur, er fyrnast ekki, fjársjóð á himnum,
er þrýtur ekki, þar sem þjófur fær eigi í nánd komist né mölur spillt.
34 Því hvar sem fjársjóður yðar er, þar mun og hjarta yðar vera.
35 Verið gyrtir um lendar, og látið ljós yðar loga,
36 og verið líkir þjónum, er bíða þess, að húsbóndi þeirra komi úr brúðkaupi og þeir geti
lokið upp fyrir honum um leið og hann kemur og knýr dyra.
37 Sælir eru þeir þjónar, sem húsbóndinn finnur vakandi, er hann kemur. Sannlega segi ég
yður, hann mun gyrða sig belti, láta þá setjast að borði og koma og þjóna þeim.
38 Og komi hann um miðnætti eða síðar og finni þá vakandi, sælir eru þeir þá.
39 Það skiljið þér, að húsráðandi léti ekki brjótast inn í hús sitt, ef hann vissi, á hvaða
stundu þjófurinn kæmi.
40 Verið þér og viðbúnir, því að Mannssonurinn kemur á þeirri stundu, sem þér ætlið eigi."
41 Þá spurði Pétur: "Herra, mælir þú þessa líkingu til vor eða til allra?"
42 Drottinn mælti: "Hver er sá trúi og hyggni ráðsmaður, sem húsbóndinn setur yfir hjú sín
að gefa þeim skammtinn á réttum tíma?
43 Sæll er sá þjónn, er húsbóndinn finnur breyta svo, er hann kemur.
44 Ég segi yður með sanni: Hann mun setja hann yfir allar eigur sínar.
45 En ef sá þjónn segir í hjarta sínu: ‚Það dregst, að húsbóndi minn komi,' og tekur að
berja þjóna og þernur, eta og drekka og verða ölvaður,
46 þá mun húsbóndi þess þjóns kom á þeim degi, er hann væntir ekki, á þeirri stundu, er
hann veit ekki, höggva hann og láta hann fá hlut með ótrúum.
47 Sá þjónn, sem veit vilja húsbónda síns og hefur ekki viðbúnað né gjörir vilja hans, mun
barinn mörg högg.
48 En hinn, sem veit hann ekki, en vinnur til refsingar, mun barinn fá högg. Hver sem mikið
er gefið, verður mikils krafinn, og af þeim verður meira heimtað, sem meira er léð.
49 Ég er kominn að varpa eldi á jörðu. Hversu vildi ég, að hann væri þegar kveiktur!
50 Skírn á ég að skírast. Hversu þungt er mér, uns hún er fullnuð.
51 Ætlið þér, að ég sé kominn að færa frið á jörðu? Nei, segi ég yður, heldur sundurþykki.
52 Upp frá þessu verða fimm í sama húsi sundurþykkir, þrír við tvo og tveir við þrjá,
53 faðir við son og sonur við föður, móðir við dóttur og dóttir við móður, tengdamóðir við
tengdadóttur sína og tengdadóttir við tengdamóður."
54 Hann sagði og við fólkið: "Þá er þér sjáið ský draga upp í vestri, segið þér jafnskjótt: ‚Nú
fer að rigna.' Og svo verður.
55 Og þegar vindur blæs af suðri, segið þér: ‚Nú kemur hiti.' Og svo fer.
56 Hræsnarar, útlit lofts og jarðar kunnið þér að ráða, en hvernig er því farið, að þér kunnið
ekki að meta þennan tíma?
57 Hví dæmið þér ekki af sjálfum yður, hvað rétt sé?
58 Þegar þú ferð með andstæðingi þínum fyrir yfirvald, þá kostaðu kapps um það á leiðinni
að ná sáttum við hann, til þess að hann dragi þig ekki fyrir dómarann, dómarinn afhendi
þig böðlinum, og böðullinn varpi þér í fangelsi.
59 Ég segi þér, eigi munt þú komast út þaðan, fyrr en þú hefur borgað síðasta eyri."

KAFLA 13

Í sama mund komu einhverjir og sögðu honum frá Galíleumönnunum, að Pílatus hefði
blandað blóði þeirra í fórnir þeirra.
2 Jesús mælti við þá: "Haldið þér, að þessir Galíleumenn hafi verið meiri syndarar en allir
aðrir Galíleumenn, fyrst þeir urðu að þola þetta?
3 Nei, segi ég yður, en ef þér gjörið ekki iðrun, munuð þér allir farast eins.
4 Eða þeir átján, sem turninn féll yfir í Sílóam og varð að bana, haldið þér, að þeir hafi
verið sekari en allir þeir menn, sem í Jerúsalem búa?
5 Nei, segi ég yður, en ef þér gjörið ekki iðrun, munuð þér allir farast eins."
6 En hann sagði þessa dæmisögu: "Maður nokkur átti fíkjutré gróðursett í víngarði sínum.
Hann kom og leitaði ávaxtar á því og fann ekki.
7 Hann sagði þá við víngarðsmanninn: ‚Í þrjú ár hef ég nú komið og leitað ávaxtar á
fíkjutré þessu og ekki fundið. Högg það upp. Hví á það að spilla jörðinni?'
8 En hann svaraði honum: ‚Herra, lát það standa enn þetta ár, þar til ég hef grafið um það
og borið að áburð.
9 Má vera að það beri ávöxt síðan. Annars skaltu höggva það upp.'"
10 Jesús var að kenna á hvíldardegi í samkundu einni.
11 Þar var þá kona nokkur. Í átján ár hafði hún verið haldin sjúkleiks anda og var kreppt og
alls ófær að rétta sig upp.
12 Jesús sá hana og kallaði hana til sín og sagði við hana: "Kona, þú ert laus við sjúkleik
þinn!"
13 Þá lagði hann hendur yfir hana, og jafnskjótt réttist hún og lofaði Guð.
14 En samkundustjórinn reiddist því, að Jesús læknaði á hvíldardegi, og mælti til fólksins:
"Sex daga skal vinna, komið þá og látið lækna yður og ekki á hvíldardegi."
15 Drottinn svaraði honum: "Hræsnarar, leysir ekki hver yðar á hvíldardegi naut sitt eða
asna af stalli og leiðir til vatns?
16 En þessi kona, sem er dóttir Abrahams og Satan hefur fjötrað full átján ár, mátti hún
ekki leyst verða úr fjötrum þessum á hvíldardegi?"
17 Við þessi orð hans urðu allir mótstöðumenn hans sneyptir, en allur lýður fagnaði yfir
öllum þeim dýrðarverkum, er hann gjörði.
18 Hann sagði nú: "Hverju er Guðs ríki líkt? Við hvað á ég að líkja því?
19 Líkt er það mustarðskorni, sem maður tók og sáði í jurtagarð sinn. Það óx og varð tré
og fuglar himins hreiðruðu sig í greinum þess."
20 Og aftur sagði hann: "Við hvað á ég að líkja Guðs ríki?
21 Líkt er það súrdeigi, er kona tók og fól í þrem mælum mjöls, uns það sýrðist allt."
22 Og hann hélt áfram til Jerúsalem, fór um borgir og þorp og kenndi.
23 Einhver sagði við hann: "Herra, eru þeir fáir, sem hólpnir verða?" Hann sagði við þá:
24 "Kostið kapps um að komast inn um þröngu dyrnar, því margir, segi ég yður, munu
reyna að komast inn og ekki geta.
25 Þegar húsbóndinn stendur upp og lokar dyrum og þér takið þá að standa fyrir utan og
knýja á dyr og segja: ‚Herra, ljúk þú upp fyrir oss!' mun hann svara yður: ‚Ég veit ekki,
hvaðan þér eruð.'
26 Þá munuð þér segja: ‚Vér höfum þó etið og drukkið með þér, og þú kenndir á götum
vorum.'
27 Og hann mun svara: ‚Ég segi yður, ég veit ekki, hvaðan þér eruð, farið frá mér allir
illgjörðamenn!'

28 Þar verður grátur og gnístran tanna, er þér sjáið Abraham, Ísak og Jakob og alla
spámennina í Guðs ríki, en yður út rekna.
29 Þá munu menn koma frá austri og vestri, frá norðri og suðri og sitja til borðs í Guðs ríki.
30 En til eru síðastir, er verða munu fyrstir, og til eru fyrstir, er verða munu síðastir."
31 Á þeirri stundu komu nokkrir farísear og sögðu við hann: "Far þú og hald á brott héðan,
því að Heródes vill drepa þig."
32 Og hann sagði við þá: "Farið og segið ref þeim: ‚Í dag og á morgun rek ég út illa anda
og lækna og á þriðja degi mun ég marki ná.'
33 En mér ber að halda áfram ferð minni í dag og á morgun og næsta dag, því að eigi
hæfir, að spámaður bíði dauða annars staðar en í Jerúsalem.
34 Jerúsalem, Jerúsalem! Þú, sem líflætur spámennina og grýtir þá, sem sendir eru til þín!
Hversu oft vildi ég safna börnum þínum eins og hænan ungum sínum undir vængi sér, og
þér vilduð eigi.
35 Hús yðar verður í eyði látið. Ég segi yður: Þér munuð eigi sjá mig, fyrr en þar er komið,
að þér segið: ‚Blessaður sé sá er kemur, í nafni Drottins!'"

KAFLA 14

Hvíldardag nokkurn kom Jesús í hús eins af höfðingjum farísea til máltíðar, og höfðu þeir
gætur á honum.
2 Þá var þar frammi fyrir honum maður einn vatnssjúkur.
3 Jesús tók þá til máls og sagði við lögvitringana og faríseana: "Er leyfilegt að lækna á
hvíldardegi eða ekki?"
4 Þeir þögðu við. En hann tók á honum, læknaði hann og lét hann fara.
5 Og Jesús mælti við þá: "Nú á einhver yðar asna eða naut, sem fellur í brunn, mun hann
ekki óðara draga það upp, þótt hvíldardagur sé?"
6 Þeir gátu engu svarað þessu.
7 Jesús gaf því gætur, hvernig þeir, sem boðnir voru, völdu sér hefðarsætin, tók dæmi og
sagði við þá:
8 "Þegar einhver býður þér til brúðkaups, þá set þig ekki í hefðarsæti. Svo getur farið, að
manni þér fremri að virðingu sé boðið,
9 og sá komi, er ykkur bauð, og segi við þig: ‚Þoka fyrir manni þessum.' Þá verður þú með
kinnroða að taka ysta sæti.
10 Far þú heldur, er þér er boðið, og set þig í ysta sæti, svo að sá sem bauð þér segi við
þig, þegar hann kemur: ‚Vinur, flyt þig hærra upp!' Mun þér þá virðing veitast frammi fyrir
öllum, er sitja til borðs með þér.
11 Því að hver sem upp hefur sjálfan sig, mun auðmýktur verða, en sá sem auðmýkir
sjálfan sig, mun upp hafinn verða."
12 Þá sagði hann við gestgjafa sinn: "Þegar þú heldur miðdegisverð eða kvöldverð, bjóð
þá hvorki vinum þínum né bræðrum, ættingjum né ríkum nágrönnum. Þeir bjóða þér aftur,
og þú færð endurgjald.
13 Þegar þú gjörir veislu, þá bjóð þú fátækum og örkumla, höltum og blindum,
14 og munt þú sæll verða, því þeir geta ekki endurgoldið þér, en þú færð það endurgoldið í
upprisu réttlátra."
15 Þegar einn þeirra, er að borði sátu, heyrði þetta, sagði hann við Jesú: "Sæll er sá, sem
neytir brauðs í Guðs ríki."

16 Jesús sagði við hann: "Maður nokkur gjörði mikla kvöldmáltíð og bauð mörgum.
17 Er stundin kom, að veislan skyldi vera, sendi hann þjón sinn að segja þeim, er boðnir
voru: ‚Komið, nú er allt tilbúið.'
18 En þeir tóku allir að afsaka sig einum munni. Hinn fyrsti sagði við hann: ‚Ég hef keypt
akur og verð að fara og líta á hann. Ég bið þig, haf mig afsakaðan.'
19 Annar sagði: ‚Ég hef keypt fimm tvenndir akneyta og er á förum að reyna þau. Ég bið
þig, haf mig afsakaðan.'
20 Og enn annar sagði: ‚Konu hef ég eignast, ekki get ég komið.'
21 Þjónninn kom og tjáði herra sínum þetta. Þá reiddist húsbóndinn og sagði við þjón sinn:
‚Far þú fljótt út á stræti og götur borgarinnar, og leið inn hingað fátæka, örkumla, blinda og
halta.'
22 Og þjónninn sagði: ‚Herra, það er gjört, sem þú bauðst, og enn er rúm.'
23 Þá sagði húsbóndinn við þjóninn: ‚Far þú út um brautir og gerði og þrýstu þeim að
koma inn, svo að hús mitt fyllist.
24 Því ég segi yður, að enginn þeirra manna, er boðnir voru, mun smakka kvöldmáltíð
mína.'"
25 Mikill fjöldi fólks var honum samferða. Hann sneri sér við og sagði við þá:
26 "Ef einhver kemur til mín og hatar ekki föður sinn og móður, konu og börn, bræður og
systur og enda sitt eigið líf, sá getur ekki verið lærisveinn minn.
27 Hver sem ber ekki sinn kross og fylgir mér, getur ekki verið lærisveinn minn.
28 Hver yðar sest ekki fyrst við, ef hann ætlar að reisa turn, og reiknar kostnaðinn, hvort
hann eigi nóg til að ljúka verkinu?
29 Ella má svo fara, að hann leggi undirstöðu, en fái ekki við lokið, og allir, sem það sjá,
taki að spotta hann
30 og segja: ‚Þessi maður fór að byggja, en gat ekki lokið.'
31 Eða hvaða konungur fer með hernaði gegn öðrum konungi og sest ekki fyrst við og
ráðgast um, hvort honum sé fært að mæta með tíu þúsundum þeim er fer á móti honum
með tuttugu þúsundir?
32 Sé svo ekki, gerir hann menn á fund hans, meðan hann er enn langt undan, og spyr um
friðarkosti.
33 Þannig getur enginn yðar verið lærisveinn minn, nema hann segi skilið við allt sem
hann á.
34 Saltið er gott, en ef saltið sjálft dofnar, með hverju á þá að krydda það?
35 Hvorki er það hæft á tún né taðhaug. Því er fleygt. Hver sem eyru hefur að heyra, hann
heyri."

KAFLA 15

Allir tollheimtumenn og bersyndugir komu til Jesú að hlýða á hann,
2 en farísear og fræðimenn ömuðust við því og sögðu: "Þessi maður tekur að sér syndara
og samneytir þeim."
3 En hann sagði þeim þessa dæmisögu:
4 "Nú á einhver yðar hundrað sauði og týnir einum þeirra. Skilur hann ekki þá níutíu og níu
eftir í óbyggðinni og fer eftir þeim, sem týndur er, þar til hann finnur hann?
5 Og glaður leggur hann sauðinn á herðar sér, er hann finnur hann.

6 Þegar hann kemur heim, kallar hann saman vini sína og nágranna og segir við þá:
‚Samgleðjist mér, því að ég hef fundið sauðinn minn, sem týndur var.'
7 Ég segi yður, þannig verður meiri fögnuður á himni yfir einum syndara, sem gjörir iðrun,
en yfir níutíu og níu réttlátum, sem ekki hafa iðrunar þörf.
8 Eða kona, sem á tíu drökmur og týnir einni drökmu, kveikir hún þá ekki á lampa, sópar
húsið og leitar vandlega, uns hún finnur hana?
9 Og er hún hefur fundið hana, kallar hún saman vinkonur sínar og grannkonur og segir:
‚Samgleðjist mér, því að ég hef fundið drökmuna, sem ég týndi.'
10 Ég segi yður: Þannig verður fögnuður með englum Guðs yfir einum syndara, sem gjörir
iðrun."
11 Enn sagði hann: "Maður nokkur átti tvo sonu.
12 Sá yngri þeirra sagði við föður sinn: ‚Faðir, lát mig fá þann hluta eignanna, sem mér
ber.' Og hann skipti með þeim eigum sínum.
13 Fáum dögum síðar tók yngri sonurinn allt fé sitt og fór burt í fjarlægt land. Þar sóaði
hann eigum sínum í óhófsömum lifnaði.
14 En er hann hafði öllu eytt, varð mikið hungur í því landi, og hann tók að líða skort.
15 Fór hann þá og settist upp hjá manni einum í því landi. Sá sendi hann út á lendur sínar
að gæta svína.
16 Þá langaði hann að seðja sig á drafinu, er svínin átu, en enginn gaf honum.
17 En nú kom hann til sjálfs sín og sagði: ‚Hve margir eru daglaunamenn föður míns og
hafa gnægð matar, en ég ferst hér úr hungri!
18 Nú tek ég mig upp, fer til föður míns og segi við hann: Faðir, ég hef syndgað móti
himninum og gegn þér.
19 Ég er ekki framar verður að heita sonur þinn. Lát mig vera sem einn af
daglaunamönnum þínum.'
20 Og hann tók sig upp og fór til föður síns. En er hann var enn langt í burtu, sá faðir hans
hann og kenndi í brjósti um hann, hljóp og féll um háls honum og kyssti hann.
21 En sonurinn sagði við hann: ‚Faðir, ég hef syndgað móti himninum og gegn þér. Ég er
ekki framar verður að heita sonur þinn.'
22 Þá sagði faðir hans við þjóna sína: ‚Komið fljótt með hina bestu skikkju og færið hann í,
dragið hring á hönd hans og skó á fætur honum.
23 Sækið og alikálfinn og slátrið, vér skulum eta og gjöra oss glaðan dag.
24 Því að þessi sonur minn var dauður og er lifnaður aftur. Hann var týndur og er fundinn.'
Tóku menn nú að gjöra sér glaðan dag.
25 En eldri sonur hans var á akri. Þegar hann kom og nálgaðist húsið, heyrði hann
hljóðfæraslátt og dans.
26 Hann kallaði á einn piltanna og spurði, hvað um væri að vera.
27 Hann svaraði: ‚Bróðir þinn er kominn, og faðir þinn hefur slátrað alikálfinum, af því að
hann heimti hann heilan heim.'
28 Þá reiddist hann og vildi ekki fara inn. En faðir hans fór út og bað hann koma.
29 En hann svaraði föður sínum: ‚Nú er ég búinn að þjóna þér öll þessi ár og hef aldrei
breytt út af boðum þínum, og mér hefur þú aldrei gefið kiðling, að ég gæti glatt mig með
vinum mínum.
30 En þegar hann kemur, þessi sonur þinn, sem hefur sóað eigum þínum með skækjum,
þá slátrar þú alikálfinum fyrir hann.'

31 Hann sagði þá við hann: ‚Barnið mitt, þú ert alltaf hjá mér, og allt mitt er þitt.
32 En nú varð að halda hátíð og fagna, því hann bróðir þinn, sem var dauður, er lifnaður
aftur, hann var týndur og er fundinn.'"

KAFLA 16

Enn sagði hann við lærisveina sína: "Maður nokkur ríkur hafði ráðsmann, og var sá
sakaður við hann um það, að hann sóaði eigum hans.
2 Hann kallaði hann fyrir sig og sagði við hann: ‚Hvað er þetta, er ég heyri um þig? Gjör
reikningsskil ráðsmennsku þinnar, því þú getur ekki verið ráðsmaður lengur.'
3 Ráðsmaðurinn sagði þá við sjálfan sig: ‚Hvað á ég að gjöra, fyrst húsbóndi minn sviptir
mig ráðsmennskunni? Ekki orka ég að grafa og skömm þykir mér að betla.
4 Nú sé ég, hvað ég gjöri, til þess að menn taki við mér í hús sín, þegar ég verð sviptur
ráðsmennskunni.'
5 Hann kallaði nú á skuldunauta húsbónda síns, hvern og einn. Við þann fyrsta sagði
hann: ‚Hve mikið skuldar þú húsbónda mínum?'
6 Hann svaraði: ‚Hundrað kvartil viðsmjörs.' Hann mælti þá við hann: ‚Tak skuldabréf þitt,
set þig niður og skrifa sem skjótast fimmtíu.'
7 Síðan sagði hann við annan: ‚En hvað skuldar þú?' Hann svaraði: ‚Hundrað tunnur
hveitis.' Og hann sagði honum: ‚Tak þú skuldabréf þitt og skrifa áttatíu.'
8 Og húsbóndinn hrósaði rangláta ráðsmanninum fyrir að hafa breytt kænlega. Því að
börn þessa heims eru kænni í skiptum við sína kynslóð en börn ljóssins.
9 Og ég segi yður: Aflið yður vina með hinum rangláta mammón, svo að þeir taki við yður í
eilífar tjaldbúðir, þegar honum sleppir.
10 Sá sem er trúr í því smæsta, er einnig trúr í miklu, og sá sem er ótrúr í því smæsta, er
og ótrúr í miklu.
11 Ef þér reynist ekki trúir í hinum rangláta mammón, hver trúir yður þá fyrir sönnum auði?
12 Og ef þér reynist ekki trúir í því sem annars er, hver gefur yður þá það, sem yðar er?
13 Enginn þjónn getur þjónað tveimur herrum. Annaðhvort hatar hann annan og elskar
hinn eða þýðist annan og afrækir hinn. Þér getið ekki þjónað Guði og mammón."
14 En farísearnir, sem voru menn fégjarnir, heyrðu þetta og gjörðu gys að honum.
15 En hann sagði við þá: "Þér eruð þeir, sem réttlætið sjálfa yður í augum manna, en Guð
þekkir hjörtu yðar. Því það, sem hátt er að dómi manna, er viðurstyggð í augum Guðs.
16 Lögmálið og spámennirnir ná fram til Jóhannesar. Þaðan í frá er flutt fagnaðarerindi
Guðs ríkis, og hver maður vill ryðjast þar inn.
17 En það er auðveldara, að himinn og jörð líði undir lok, en einn stafkrókur lögmálsins falli
úr gildi.
18 Hver sem skilur við konu sína og gengur að eiga aðra, drýgir hór, og hver sem gengur
að eiga konu, sem skilin er við mann, drýgir hór.
19 Einu sinni var maður nokkur ríkur, er klæddist purpura og dýru líni og lifði hvern dag í
dýrlegum fagnaði.
20 En fátækur maður, hlaðinn kaunum, lá fyrir dyrum hans og hét sá Lasarus.
21 Feginn vildi hann seðja sig á því, er féll af borði ríka mannsins, og jafnvel hundar komu
og sleiktu kaun hans.
22 En nú gjörðist það, að fátæki maðurinn dó, og báru hann englar í faðm Abrahams. Ríki
maðurinn dó líka og var grafinn.

23 Og í helju, þar sem hann var í kvölum, hóf hann upp augu sín og sá Abraham í fjarska
og Lasarus við brjóst hans.
24 Þá kallaði hann: ‚Faðir Abraham, miskunna þú mér, og send Lasarus, að hann dýfi
fingurgómi sínum í vatn og kæli tungu mína, því ég kvelst í þessum loga.'
25 Abraham sagði: ‚Minnstu þess, barn, að þú hlaust þín gæði, meðan þú lifðir, og Lasarus
böl á sama hátt. Nú er hann hér huggaður, en þú kvelst.
26 Auk alls þessa er mikið djúp staðfest milli vor og yðar, svo að þeir, er héðan vildu fara
yfir til yðar, geti það ekki, og eigi verði heldur komist þaðan yfir til vor.'
27 En hann sagði: ‚Þá bið ég þig, faðir, að þú sendir hann í hús föður míns,
28 en ég á fimm bræður, til þess að vara þá við, svo þeir komi ekki líka í þennan
kvalastað.'
29 En Abraham segir: ‚Þeir hafa Móse og spámennina, hlýði þeir þeim.'
30 Hinn svaraði: ‚Nei, faðir Abraham, en ef einhver kæmi til þeirra frá hinum dauðu, mundu
þeir gjöra iðrun.'
31 En Abraham sagði við hann: ‚Ef þeir hlýða ekki Móse og spámönnunum, láta þeir ekki
heldur sannfærast, þótt einhver rísi upp frá dauðum.'"

KAFLA 17

Hann sagði við lærisveina sína: "Eigi verður umflúið, að til ginninga komi, en vei þeim er
veldur.
2 Betra væri honum að hafa mylnustein um hálsinn og vera varpað í hafið en að tæla einn
af þessum smælingjum til falls.
3 Hafið gát á sjálfum yður. Ef bróðir þinn syndgar, þá ávíta hann, og ef hann iðrast, þá
fyrirgef honum.
4 Og þótt hann misgjöri við þig sjö sinnum á dag og snúi sjö sinnum aftur til þín og segi:
‚Ég iðrast,' þá skalt þú fyrirgefa honum."
5 Postularnir sögðu við Drottin: "Auk oss trú!"
6 En Drottinn sagði: "Ef þér hefðuð trú eins og mustarðskorn, gætuð þér sagt við
mórberjatré þetta: ‚Ríf þig upp með rótum og fest rætur í sjónum,' og það mundi hlýða
yður.
7 Hafi einhver yðar þjón, er plægir eða hirðir fénað, segir hann þá við hann, þegar hann
kemur inn af akri: ‚Kom þegar og set þig til borðs'?
8 Segir hann ekki fremur við hann: ‚Bú þú mér kvöldverð, gyrð þig og þjóna mér, meðan
ég et og drekk, síðan getur þú etið og drukkið.'
9 Og er hann þakklátur þjóni sínum fyrir að gjöra það, sem boðið var?
10 Eins skuluð þér segja, þá er þér hafið gjört allt, sem yður var boðið: ‚Ónýtir þjónar erum
vér, vér höfum gjört það eitt, sem vér vorum skyldir að gjöra.'"
11 Svo bar við á ferð hans til Jerúsalem, að leið hans lá á mörkum Samaríu og Galíleu.
12 Og er hann kom inn í þorp nokkurt, mættu honum tíu menn líkþráir. Þeir stóðu álengdar,
13 hófu upp raust sína og kölluðu: "Jesús, meistari, miskunna þú oss!"
14 Er hann leit þá, sagði hann við þá: "Farið og sýnið yður prestunum." Þeir héldu af stað
og nú brá svo við, að þeir urðu hreinir.
15 En einn þeirra sneri aftur, er hann sá, að hann var heill orðinn, og lofaði Guð hárri
raustu.

16 Hann féll fram á ásjónu sína að fótum Jesú og þakkaði honum. En hann var Samverji.
17 Jesús sagði: "Urðu ekki allir tíu hreinir? Hvar eru hinir níu?
18 Urðu engir til þess að snúa aftur að gefa Guði dýrðina nema þessi útlendingur?"
19 Síðan mælti Jesús við hann: "Statt upp, og far leiðar þinnar. Trú þín hefur bjargað þér."
20 Farísear spurðu hann, hvenær Guðs ríki kæmi. Hann svaraði þeim: "Guðs ríki kemur ekki þannig, að á því beri.
21 Ekki munu menn segja: Sjá, þar er það eða hér er það, því Guðs ríki er innra með yður."
22 Og hann sagði við lærisveinana: "Þeir dagar munu koma, að þér þráið að sjá einn dag Mannssonarins og munuð eigi sjá.
23 Menn munu segja við yður: Sjá hér, sjá þar. En farið ekki og hlaupið eftir því.
24 Eins og elding, sem leiftrar og lýsir frá einu skauti himins til annars, svo mun Mannssonurinn verða á degi sínum.
25 En fyrst á hann margt að líða og útskúfaður verða af þessari kynslóð.
26 Eins og var á dögum Nóa, svo mun og verða á dögum Mannssonarins:
27 Menn átu og drukku, kvæntust og giftust allt til þess dags, er Nói gekk í örkina, og flóðið kom og tortímdi öllum.
28 Eins var og á dögum Lots: Menn átu og drukku, keyptu og seldu, gróðursettu og byggðu.
29 En daginn, sem Lot fór úr Sódómu, rigndi eldi og brennisteini af himni og tortímdi öllum.
30 Eins mun verða á þeim degi, er Mannssonurinn opinberast.
31 Sá sem þann dag er á þaki uppi og á muni sína í húsinu, fari ekki ofan að sækja þá. Og sá sem er á akri, skal ekki heldur hverfa aftur.
32 Minnist konu Lots.
33 Sá sem vill sjá lífi sínu borgið, mun týna því, en sá sem týnir því, mun öðlast líf.
34 Ég segi yður: Á þeirri nóttu verða tveir í einni hvílu, annar mun tekinn, hinn eftir skilinn.
35 Tvær munu mala á sömu kvörn, önnur verður tekin, hin eftir skilin.
36 [Tveir verða á akri, annar mun tekinn, hinn eftir skilinn.]"
37 Þeir spurðu hann þá: "Hvar, herra?" En hann sagði við þá: "Þar munu ernirnir safnast, sem hræið er."

KAFLA 18

Þá sagði hann þeim dæmisögu um það, hvernig þeir skyldu stöðugt biðja og eigi þreytast:
2 "Í borg einni var dómari, sem hvorki óttaðist Guð né skeytti um nokkurn mann.
3 Í sömu borg var ekkja, sem kom einlægt til hans og sagði: ‚Lát þú mig ná rétti á mótstöðumanni mínum.'
4 Það vildi hann ekki lengi vel. En að lokum sagði hann við sjálfan sig: ‚Ekki óttast ég Guð að sönnu né skeyti um nokkurn mann.
5 En þessi ekkja lætur mig aldrei í friði. Því vil ég rétta hlut hennar, áður en hún gjörir út af við mig með nauði sínu.'"
6 Og Drottinn mælti: "Heyrið, hvað rangláti dómarinn segir.
7 Mun Guð þá ekki rétta hlut sinna útvöldu, sem hrópa til hans dag og nótt? Mun hann draga að hjálpa þeim?

8 Ég segi yður: Hann mun skjótt rétta hlut þeirra. En mun Mannssonurinn finna trúna á
jörðu, þegar hann kemur?"
9 Hann sagði líka dæmisögu þessa við nokkra þá er treystu því, að sjálfir væru þeir
réttlátir, en fyrirlitu aðra:
10 "Tveir menn fóru upp í helgidóminn að biðjast fyrir. Annar var farísei, hinn
tollheimtumaður.
11 Faríseinn sté fram og baðst þannig fyrir með sjálfum sér: ‚Guð, ég þakka þér, að ég er
ekki eins og aðrir menn, ræningjar, ranglátir, hórkarlar eða þá eins og þessi
tollheimtumaður.
12 Ég fasta tvisvar í viku og geld tíund af öllu, sem ég eignast.'
13 En tollheimtumaðurinn stóð langt frá og vildi ekki einu sinni hefja augu sín til himins,
heldur barði sér á brjóst og sagði: ‚Guð, vertu mér syndugum líknsamur!'
14 Ég segi yður: Þessi maður fór réttlættur heim til sín, en hinn ekki, því að hver sem upp
hefur sjálfan sig, mun auðmýktur verða, en sá sem auðmýkir sjálfan sig, mun upp hafinn
verða."
15 Menn færðu og til hans ungbörnin, að hann snerti þau. Lærisveinarnir sáu það og
átöldu þá.
16 En Jesús kallaði þau til sín og mælti: "Leyfið börnunum að koma til mín, varnið þeim
eigi, því að slíkra er Guðs ríki.
17 Sannlega segi ég yður: Hver sem tekur ekki við Guðs ríki eins og barn, mun aldrei inn í
það koma."
18 Höfðingi nokkur spurði hann: "Góði meistari, hvað á ég að gjöra til þess að öðlast eilíft
líf?"
19 Jesús sagði við hann: "Hví kallar þú mig góðan? Enginn er góður nema Guð einn.
20 Þú kannt boðorðin: ‚Þú skalt ekki drýgja hór, þú skalt ekki morð fremja, þú skalt ekki
stela, þú skalt ekki bera ljúgvitni, heiðra föður þinn og móður.'"
21 Hann sagði: "Alls þessa hef ég gætt frá æsku."
22 Þegar Jesús heyrði þetta, sagði hann við hann: "Enn er þér eins vant: Sel allt, sem þú
átt, og skipt meðal fátækra, og munt þú fjársjóð eiga á himnum. Kom síðan og fylg mér."
23 En er hann heyrði þetta, varð hann hryggur við, enda auðugur mjög.
24 Jesús sá það og sagði: "Hve torvelt er þeim, sem auðinn hafa, að ganga inn í Guðs ríki.
25 Auðveldara er úlfalda að fara gegnum nálarauga en auðmanni að komast inn í Guðs
ríki."
26 En þeir, sem á hlýddu, spurðu: "Hver getur þá orðið hólpinn?"
27 Hann mælti: "Það sem mönnum er um megn, það megnar Guð."
28 Þá sagði Pétur: "Vér yfirgáfum allt, sem vér áttum, og fylgdum þér."
29 Jesús sagði við þá: "Sannlega segi ég yður, að enginn hefur yfirgefið heimili, konu,
bræður, foreldra eða börn Guðs ríkis vegna
30 án þess að hann fái margfalt aftur á þessum tíma og í hinum komandi heimi eilíft líf."
31 Hann tók þá tólf til sín og sagði við þá: "Nú förum vér upp til Jerúsalem, og mun allt það
koma fram við Mannssoninn, sem skrifað er hjá spámönnunum.
32 Hann verður framseldur heiðingjum, menn munu hæða hann, misþyrma honum og
hrækja á hann.
33 Þeir munu húðstrýkja hann og lífláta, en á þriðja degi mun hann upp rísa."
34 En þeir skildu ekkert af þessu, orð þessi voru þeim hulin, og þeir skynjuðu ekki það,
sem sagt var.

35 Svo bar við, er hann nálgaðist Jeríkó, að blindur maður sat þar við veginn og betlaði.
36 Hann heyrði, að mannfjöldi gekk hjá, og spurði, hvað um væri að vera.
37 Var honum sagt, að Jesús frá Nasaret færi hjá.
38 Þá hrópaði hann: "Jesús, sonur Davíðs, miskunna þú mér!"
39 En þeir sem á undan fóru, höstuðu á hann, að hann þegði. En hann hrópaði því meir: "Sonur Davíðs, miskunna þú mér!"
40 Jesús nam staðar og bauð að leiða hann til sín. Er hann kom nær, spurði Jesús hann:
41 "Hvað vilt þú, að ég gjöri fyrir þig?" Hinn svaraði: "Herra, að ég fái aftur sjón."
42 Jesús sagði við hann: "Fá þú aftur sjónina. Trú þín hefur bjargað þér."
43 Jafnskjótt fékk hann sjónina. Og hann fylgdi honum og lofaði Guð. En allt fólkið, er sá þetta, vegsamaði Guð.

KAFLA 19

Jesús kom til Jeríkó og gekk gegnum borgina.
2 En þar var maður, er Sakkeus hét. Hann var yfirtollheimtumaður og auðugur.
3 Langaði hann að sjá, hver Jesús væri, en tókst það ekki fyrir mannfjöldanum, því hann var lítill vexti.
4 Hann hljóp þá á undan og klifraði upp í mórberjatré til að sjá Jesú, en leið hans lá þar hjá.
5 Og er Jesús kom þar að, leit hann upp og sagði við hann: "Sakkeus, flýt þér ofan, í dag ber mér að vera í húsi þínu."
6 Hann flýtti sér ofan og tók á móti honum glaður.
7 Þeir er sáu þetta, létu allir illa við og sögðu: "Hann fer til að gista hjá bersyndugum manni."
8 En Sakkeus sté fram og sagði við Drottin: "Herra, helming eigna minna gef ég fátækum, og hafi ég haft nokkuð af nokkrum, gef ég honum ferfalt aftur."
9 Jesús sagði þá við hann: "Í dag hefur hjálpræði hlotnast húsi þessu, enda er þessi maður líka Abrahams sonur.
10 Því að Mannssonurinn er kominn að leita að hinu týnda og frelsa það."
11 Meðan þeir hlýddu á, bætti hann við dæmisögu, því að hann var í nánd við Jerúsalem, og þeir ætluðu, að Guðs ríki mundi þegar birtast.
12 Hann sagði: "Maður nokkur tiginborinn fór í fjarlægt land til þess að taka við konungdómi og koma síðan aftur.
13 Hann kallaði tíu þjóna sína, seldi þeim í hendur tíu pund og sagði við þá: ‚Verslið með þetta, þangað til ég kem.'
14 En landar hans hötuðu hann og gerðu sendimann á eftir honum til að segja: ‚Vér viljum ekki, að þessi maður verði konungur yfir oss.'
15 Nú kom hann aftur og hafði tekið konungdóm. Þá lét hann kalla fyrir sig þjóna þá er hann hafði selt féð í hendur, til þess að vita, hvað hver hefði grætt.
16 Hinn fyrsti kom og sagði: ‚Herra, pund þitt hefur ávaxtast um tíu pund.'
17 Konungur sagði við hann: ‚Gott, þú góði þjónn, þú varst trúr í mjög litlu og því skaltu ráða fyrir tíu borgum.'
18 Annar kom og sagði: ‚Pund þitt, herra, hefur gefið af sér fimm pund.'
19 Hann sagði eins við hann: ‚Þú skalt og vera yfir fimm borgum.'

20 Enn kom einn og sagði: ‚Herra, hér er pund þitt. Ég hef haft það geymt í dúki,
21 því að ég var hræddur við þig, en þú ert maður strangur og tekur það út, sem þú lagðir
ekki inn, og uppsker það, sem þú sáðir ekki.'
22 Hann segir við hann: ‚Illi þjónn, eftir orðum þínum dæmi ég þig. Þú vissir, að ég er
maður strangur, sem tek það út, sem ég lagði ekki inn, og uppsker það, sem ég sáði ekki.
23 Hvers vegna léstu þá ekki fé mitt í banka? Þá hefði ég fengið það með vöxtum, er ég
kom heim.'
24 Og hann sagði við þá er hjá voru: ‚Takið af honum pundið, og fáið þeim, sem hefur tíu
pundin.'
25 En þeir sögðu við hann: ‚Herra, hann hefur tíu pund.'
26 Ég segi yður: Hverjum sem hefur, mun gefið verða, og frá þeim sem eigi hefur, mun
tekið verða jafnvel það, sem hann hefur.
27 En þessa óvini mína, sem vildu ekki að ég yrði konungur yfir sér, færið þá hingað og
höggvið þá frammi fyrir mér."
28 Þá er Jesús hafði þetta mælt, hélt hann á undan áfram upp til Jerúsalem.
29 Þegar hann nálgaðist Betfage og Betaníu við Olíufjallið, sem svo er nefnt, sendi hann
tvo lærisveina sína
30 og mælti: "Farið í þorpið hér fram undan. Þegar þið komið þangað, munuð þið finna fola
bundinn, sem enginn hefur enn komið á bak. Leysið hann og komið með hann.
31 Ef einhver spyr ykkur: ‚Hvers vegna leysið þið hann?' þá svarið svo: ‚Herrann þarf hans
við'."
32 Þeir sem sendir voru, fóru og fundu svo sem hann hafði sagt þeim.
33 Og er þeir leystu folann, sögðu eigendur hans við þá: "Hvers vegna leysið þið folann?"
34 Þeir svöruðu: "Herrann þarf hans við,"
35 og fóru síðan með hann til Jesú. Þeir lögðu klæði sín á folann og settu Jesú á bak.
36 En þar sem hann fór, breiddu menn klæði sín á veginn.
37 Þegar hann var að koma þar að, sem farið er ofan af Olíufjallinu, hóf allur flokkur
lærisveina hans að lofa Guð fagnandi hárri raustu fyrir öll þau kraftaverk, er þeir höfðu
séð,
38 og segja: "Blessaður sé sá sem kemur, konungurinn, í nafni Drottins. Friður á himni og
dýrð í upphæðum!"
39 Nokkrir farísear í mannfjöldanum sögðu við hann: "Meistari, hasta þú á lærisveina
þína."
40 Hann svaraði: "Ég segi yður, ef þeir þegja, munu steinarnir hrópa."
41 Og er hann kom nær og sá borgina, grét hann yfir henni
42 og sagði: "Ef þú hefðir aðeins vitað á þessum degi, hvað til friðar heyrir! En nú er það
hulið sjónum þínum.
43 Því að þeir dagar munu koma yfir þig, að óvinir þínir munu gjöra virki um þig, setjast um
þig og þröngva þér á alla vegu.
44 Þeir munu leggja þig að velli og börn þín, sem í þér eru, og ekki láta standa stein yfir
steini í þér, vegna þess að þú þekktir ekki þinn vitjunartíma."
45 Þá gekk hann inn í helgidóminn og tók að reka út þá er voru að selja
46 og mælti við þá: "Ritað er: Hús mitt á að vera bænahús, en þér hafið gjört það að
ræningjabæli."

47 Daglega var hann að kenna í helgidóminum, en æðstu prestarnir og fræðimennirnir svo
og fyrirmenn þjóðarinnar leituðust við að ráða hann af dögum,
48 en fundu eigi, hvað gjöra skyldi, því að allur lýðurinn vildi ákaft hlýða á hann.

KAFLA 20

Svo bar við einn dag, er hann var að kenna lýðnum í helgidóminum og flutti
fagnaðarerindið, að æðstu prestarnir og fræðimennirnir ásamt öldungunum gengu til hans
2 og sögðu: "Seg þú oss, með hvaða valdi gjörir þú þetta? Hver hefur gefið þér þetta
vald?"
3 Hann svaraði þeim: "Ég vil og leggja spurningu fyrir yður. Segið mér:
4 Var skírn Jóhannesar frá himni eða frá mönnum?"
5 Þeir ráðguðust hver við annan um þetta og sögðu: "Ef vér svörum: Frá himni, spyr hann:
Hví trúðuð þér honum þá ekki?
6 Ef vér svörum: Frá mönnum, mun allur lýðurinn grýta oss, því að hann er sannfærður
um, að Jóhannes sé spámaður."
7 Þeir kváðust því ekki vita, hvaðan hún væri.
8 Jesús sagði við þá: "Ég segi yður þá ekki heldur, með hvaða valdi ég gjöri þetta."
9 Og hann tók að segja lýðnum dæmisögu þessa: "Maður nokkur plantaði víngarð og seldi
hann vínyrkjum á leigu, fór síðan úr landi til langdvala.
10 Á settum tíma sendi hann þjón til vínyrkjanna, að þeir fengju honum hlut af ávexti
víngarðsins, en vínyrkjarnir börðu hann og sendu burt tómhentan.
11 Aftur sendi hann annan þjón. Þeir börðu hann einnig og svívirtu og sendu burt
tómhentan.
12 Og enn sendi hann hinn þriðja, en þeir veittu honum einnig áverka og köstuðu honum
út.
13 Þá sagði eigandi víngarðsins: ‚Hvað á ég að gjöra? Ég sendi son minn elskaðan. Má
vera, þeir virði hann.'
14 En er vínyrkjarnir sáu hann, báru þeir saman ráð sín og sögðu: ‚Þetta er erfinginn.
Drepum hann, þá fáum vér arfinn.'
15 Og þeir köstuðu honum út fyrir víngarðinn og drápu hann. Hvað mun nú eigandi
víngarðsins gjöra við þá?
16 Hann mun koma, tortíma vínyrkjum þessum og fá öðrum víngarðinn." Þegar þeir heyrðu
þetta, sögðu þeir: "Verði það aldrei."
17 Jesús horfði á þá og mælti: "Hvað merkir þá ritning þessi: Sá steinn, sem smiðirnir
höfnuðu, er orðinn hyrningarsteinn?
18 Hver sem fellur á þennan stein, mun sundur molast, og þann sem hann fellur á, mun
hann sundur merja."
19 Fræðimennirnir og æðstu prestarnir vildu leggja hendur á hann á sömu stundu, en
óttuðust lýðinn. Þeir skildu, að hann átti við þá með dæmisögu þessari.
20 Þeir höfðu gætur á honum og sendu njósnarmenn, er létust vera einlægir. Þeir áttu að
hafa á orðum hans, svo að þeir mættu framselja hann í hendur og á vald landstjórans.
21 Þeir spurðu hann: "Meistari, vér vitum, að þú talar og kennir rétt og gjörir þér engan
mannamun, heldur kennir Guðs veg í sannleika.
22 Leyfist oss að gjalda keisaranum skatt eða ekki?"

23 En hann merkti flærð þeirra og sagði við þá:
24 "Sýnið mér denar. Hvers mynd og yfirskrift er á honum?" Þeir sögðu: "Keisarans."
25 En hann sagði við þá: "Gjaldið þá keisaranum það sem keisarans er og Guði það sem Guðs er."
26 Og þeir gátu ekki haft neitt á orðum hans í viðurvist lýðsins, en undruðust svar hans og þögðu.
27 Þá komu nokkrir saddúkear, en þeir neita því, að upprisa sé til, og sögðu við hann:
28 "Meistari, Móse segir oss í ritningunum, að deyi maður kvæntur, en barnlaus, skuli bróðir hans ganga að eiga ekkjuna og vekja honum niðja.
29 Nú voru sjö bræður. Sá fyrsti tók sér konu og dó barnlaus.
30 Gekk þá annar bróðirinn
31 og síðan hinn þriðji að eiga hana og eins allir sjö, og létu þeir engin börn eftir sig, er þeir dóu.
32 Síðast dó og konan.
33 Kona hvers þeirra verður hún í upprisunni? Allir sjö höfðu þeir átt hana."
34 Jesús svaraði þeim: "Börn þessarar aldar kvænast og giftast,
35 en þeir sem verðir þykja að fá hlutdeild í komandi veröld og upprisunni frá dauðum, kvænast hvorki né giftast.
36 Þeir geta ekki heldur dáið framar, þeir eru englum jafnir og börn Guðs, enda börn upprisunnar.
37 En að dauðir rísi upp, það hefur jafnvel Móse sýnt í sögunni um þyrnirunninn, er hann kallar ‚Drottin Guð Abrahams, Guð Ísaks og Guð Jakobs.'
38 Ekki er hann Guð dauðra, heldur lifenda, því að honum lifa allir."
39 Þá sögðu nokkrir fræðimannanna: "Vel mælt, meistari."
40 En þeir þorðu ekki framar að spyrja hann neins.
41 Hann sagði við þá: "Hvernig geta menn sagt, að Kristur sé sonur Davíðs?
42 Davíð segir sjálfur í sálmunum: Drottinn sagði við minn drottin: Set þig mér til hægri handar,
43 þangað til ég gjöri óvini þína að fótskör þinni.
44 Davíð kallar hann drottin, hvernig getur hann þá verið sonur hans?"
45 Í áheyrn alls lýðsins sagði hann við lærisveina sína:
46 "Varist fræðimennina, sem fýsir að ganga í síðskikkjum og er ljúft að láta heilsa sér á torgum, vilja skipa æðsta bekk í samkundum og hefðarsæti í veislum.
47 Þeir eta upp heimili ekkna og flytja langar bænir að yfirskini. Þeir munu fá því þyngri dóm."

KAFLA 21

Þá leit hann upp og sá auðmenn leggja gjafir sínar í fjárhirsluna.
2 Hann sá og ekkju eina fátæka leggja þar tvo smápeninga.
3 Þá sagði hann: "Ég segi yður með sanni, þessi fátæka ekkja gaf meira en allir hinir.
4 Hinir allir lögðu í sjóðinn af allsnægtum sínum, en hún gaf af skorti sínum, alla björg sína."
5 Einhverjir höfðu orð á, að helgidómurinn væri prýddur fögrum steinum og heitgjöfum. Þá sagði Jesús:

6 "Þér horfið á þetta, en þeir dagar munu koma, að hér stendur ekki eftir steinn yfir steini,
er eigi sé niður brotinn."
7 En þeir spurðu hann: "Meistari, hvenær verður þetta? Og hvert mun tákn þess, að það
sé að koma fram?"
8 Hann svaraði: "Varist að láta leiða yður í villu. Margir munu koma í mínu nafni og segja:
‚Það er ég!' og ‚Tíminn er í nánd!' Fylgið þeim ekki.
9 En þegar þér spyrjið hernað og upphlaup, þá skelfist ekki. Þetta á undan að fara, en
endirinn kemur ekki samstundis."
10 Síðan sagði hann við þá: "Þjóð mun rísa gegn þjóð og ríki gegn ríki,
11 þá verða landskjálftar miklir og drepsóttir og hungur á ýmsum stöðum, en ógnir og tákn
mikil á himni.
12 En á undan öllu þessu munu menn leggja hendur á yður, ofsækja yður, færa yður fyrir
samkundur og í fangelsi og draga yður fyrir konunga og landshöfðingja sakir nafns míns.
13 Þetta veitir yður tækifæri til vitnisburðar.
14 En festið það vel í huga að vera ekki fyrirfram að hugsa um, hvernig þér eigið að
verjast,
15 því ég mun gefa yður orð og visku, sem engir mótstöðumenn yðar fá staðið í gegn né
hrakið.
16 Jafnvel foreldrar og bræður, frændur og vinir munu framselja yður, og sumir yðar munu
líflátnir.
17 Og þér munuð hataðir af öllum vegna nafns míns,
18 en ekki mun týnast eitt hár á höfði yðar.
19 Verið þrautseigir og þér munuð ávinna sálir yðar.
20 En þegar þér sjáið herfylkingar umkringja Jerúsalem, þá vitið, að eyðing hennar er í
nánd.
21 Þá flýi þeir, sem í Júdeu eru, til fjalla, þeir sem í borginni eru, flytjist burt, og þeir sem
eru á ekrum úti, fari ekki inn í hana.
22 Því þetta eru refsingardagar, þá er allt það rætist, sem ritað er.
23 Vei þeim, sem þungaðar eru, og þeim sem börn hafa á brjósti á þeim dögum, því að
mikil neyð mun þá verða í landinu og reiði yfir lýð þessum.
24 Þeir munu falla fyrir sverðseggjum og herleiddir verða til allra þjóða, og Jerúsalem
verður fótum troðin af heiðingjum, þar til tímar heiðingjanna eru liðnir.
25 Tákn munu verða á sólu, tungli og stjörnum og á jörðu angist þjóða, ráðalausra við
dunur hafs og brimgný.
26 Menn munu gefa upp öndina af ótta og kvíða fyrir því, er koma mun yfir heimsbyggðina,
því að kraftar himnanna munu bifast.
27 Þá munu menn sjá Mannssoninn koma í skýi með mætti og mikilli dýrð.
28 En þegar þetta tekur að koma fram, þá réttið úr yður og lyftið upp höfðum yðar, því að
lausn yðar er í nánd."
29 Hann sagði þeim og líkingu: "Gætið að fíkjutrénu og öðrum trjám.
30 Þegar þér sjáið þau farin að bruma, þá vitið þér af sjálfum yður, að sumarið er í nánd.
31 Eins skuluð þér vita, þegar þér sjáið þetta verða, að Guðs ríki er í nánd.
32 Sannlega segi ég yður: Þessi kynslóð mun ekki líða undir lok, uns allt er komið fram.
33 Himinn og jörð munu líða undir lok, en orð mín munu aldrei undir lok líða.
34 Hafið gát á sjálfum yður, að hjörtu yðar þyngist ekki við svall og drykkju né áhyggjur

þessa lífs og komi svo dagur sá skyndilega yfir yður
35 eins og snara. En koma mun hann yfir alla menn, sem byggja gjörvalla jörð.
36 Vakið því allar stundir og biðjið, svo að þér megið umflýja allt þetta, sem koma á, og standast frammi fyrir Mannssyninum."
37 Á daginn var hann að kenna í helgidóminum, en fór og dvaldist um nætur á Olíufjallinu, sem svo er nefnt.
38 Og allt fólkið kom árla á morgnana til hans í helgidóminn að hlýða á hann.

KAFLA 22

Nú fór í hönd hátíð ósýrðu brauðanna, sú er nefnist páskar.
2 Og æðstu prestarnir og fræðimennirnir leituðu fyrir sér, hvernig þeir gætu ráðið hann af dögum, því að þeir voru hræddir við lýðinn.
3 Þá fór Satan í Júdas, sem kallaður var Ískaríot og var í tölu þeirra tólf.
4 Hann fór og ræddi við æðstu prestana og varðforingjana um það, hvernig hann skyldi framselja þeim Jesú.
5 Þeir urðu glaðir við og hétu honum fé fyrir.
6 Hann gekk að því og leitaði færis að framselja hann þeim, þegar fólkið væri fjarri.
7 Þegar sá dagur ósýrðu brauðanna kom, er slátra skyldi páskalambinu,
8 sendi Jesús þá Pétur og Jóhannes og sagði: "Farið og búið til páskamáltíðar fyrir oss."
9 Þeir sögðu við hann: "Hvar vilt þú, að við búum hana?"
10 En hann sagði við þá: "Þegar þið komið inn í borgina, mætir ykkur maður, sem ber vatnsker. Fylgið honum inn þangað sem hann fer,
11 og segið við húsráðandann: ‚Meistarinn spyr þig: Hvar er herbergið, þar sem ég get neytt páskamáltíðarinnar með lærisveinum mínum?'
12 Hann mun þá sýna ykkur loftsal mikinn, búinn hægindum. Hafið þar viðbúnað."
13 Þeir fóru og fundu allt eins og hann hafði sagt og bjuggu til páskamáltíðar.
14 Og er stundin var komin, gekk hann til borðs og postularnir með honum.
15 Og hann sagði við þá: "Hjartanlega hef ég þráð að neyta þessarar páskamáltíðar með yður, áður en ég líð.
16 Því ég segi yður: Eigi mun ég framar neyta hennar, fyrr en hún fullkomnast í Guðs ríki."
17 Þá tók hann kaleik, gjörði þakkir og sagði: "Takið þetta og skiptið með yður.
18 Því ég segi yður: Héðan í frá mun ég eigi drekka af ávexti vínviðarins, fyrr en Guðs ríki kemur."
19 Og hann tók brauð, gjörði þakkir, braut það, gaf þeim og sagði: "Þetta er líkami minn, sem fyrir yður er gefinn. Gjörið þetta í mína minningu."
20 Eins tók hann kaleikinn eftir kvöldmáltíðina og sagði: "Þessi kaleikur er hinn nýi sáttmáli í mínu blóði, sem fyrir yður er úthellt.
21 En sjá, hönd þess, er mig svíkur, er á borðinu hjá mér.
22 Mannssonurinn fer að sönnu þá leið, sem ákveðin er, en vei þeim manni, sem því veldur, að hann verður framseldur."
23 Og þeir tóku að spyrjast á um það, hver þeirra mundi verða til þess að gjöra þetta.
24 Og þeir fóru að metast um, hver þeirra væri talinn mestur.
25 En Jesús sagði við þá: "Konungar þjóða drottna yfir þeim og valdhafar þeirra kallast velgjörðamenn.

26 En eigi sé yður svo farið, heldur sé hinn mesti yðar á meðal sem væri hann yngstur og foringinn sem þjónn.

27 Því hvort er sá meiri, sem situr til borðs, eða hinn, sem þjónar? Er það ekki sá sem situr til borðs? Samt er ég meðal yðar eins og þjónninn.

28 En þér eruð þeir sem hafið verið stöðugir með mér í freistingum mínum.

29 Og yður fæ ég ríki í hendur, eins og faðir minn hefur fengið mér,

30 að þér megið eta og drekka við borð mitt í ríki mínu, sitja í hásætum og dæma tólf ættkvíslir Ísraels.

31 Símon, Símon, Satan krafðist yðar að sælda yður eins og hveiti.

32 En ég hef beðið fyrir þér, að trú þín þrjóti ekki. Og styrk þú bræður þína, þegar þú ert snúinn við."

33 En Símon sagði við hann: "Herra, reiðubúinn er ég að fylgja þér bæði í fangelsi og dauða."

34 Jesús mælti: "Ég segi þér, Pétur: Áður en hani galar í dag, munt þú þrisvar hafa neitað því, að þú þekkir mig."

35 Og hann sagði við þá: "Þegar ég sendi yður út án pyngju og mals og skólausa, brast yður þá nokkuð?" Þeir svöruðu: "Nei, ekkert."

36 Þá sagði hann við þá: "En nú skal sá, er pyngju hefur, taka hana með sér og eins sá, er mal hefur, og hinn, sem ekkert á, selji yfirhöfn sína og kaupi sverð.

37 Því ég segi yður, að þessi ritning á að rætast á mér: ‚með illvirkjum var hann talinn.' Og nú er að fullnast það sem um mig er ritað."

38 En þeir sögðu: "Herra, hér eru tvö sverð." Og hann sagði við þá: "Það er nóg."

39 Síðan fór hann út og gekk, eins og hann var vanur, til Olíufjallsins. Og lærisveinarnir fylgdu honum.

40 Þegar hann kom á staðinn, sagði hann við þá: "Biðjið, að þér fallið ekki í freistni."

41 Og hann vék frá þeim svo sem steinsnar, féll á kné, baðst fyrir og sagði:

42 "Faðir, ef þú vilt, þá tak þennan kaleik frá mér! En verði þó ekki minn heldur þinn vilji."

43 [Þá birtist honum engill af himni, sem styrkti hann.

44 Og hann komst í dauðans angist og baðst enn ákafar fyrir, en sveiti hans varð eins og blóðdropar, er féllu á jörðina.]

45 Hann stóð upp frá bæn sinni, kom til lærisveinanna og fann þá sofandi, örmagna af hryggð.

46 Og hann sagði við þá: "Hví sofið þér? Rísið upp og biðjið, að þér fallið ekki í freistni."

47 Meðan hann var enn að tala, kom flokkur manna, og fremstur fór einn hinna tólf, Júdas, áður nefndur. Hann gekk að Jesú til að kyssa hann.

48 Jesús sagði við hann: "Júdas, svíkur þú Mannssoninn með kossi?"

49 Þeir sem með honum voru, sáu að hverju fór og sögðu: "Herra, eigum vér ekki að bregða sverði?"

50 Og einn þeirra hjó til þjóns æðsta prestsins og sneið af honum hægra eyrað.

51 Þá sagði Jesús: "Hér skal staðar nema." Og hann snart eyrað og læknaði hann.

52 Þá sagði Jesús við æðstu prestana, varðforingja helgidómsins og öldungana, sem komnir voru á móti honum: "Eruð þér að fara að mér með sverðum og bareflum eins og gegn ræningja?

53 Daglega var ég með yður í helgidóminum, og þér lögðuð ekki hendur á mig. En þetta er yðar tími og máttur myrkranna."

54 En þeir tóku hann höndum og leiddu brott og fóru með hann í hús æðsta prestsins.
Pétur fylgdi eftir álengdar.
55 Menn höfðu kveikt eld í miðjum garðinum og sátu við hann, og Pétur settist meðal
þeirra.
56 En þerna nokkur sá hann sitja í bjarmanum, hvessti á hann augun og sagði: "Þessi
maður var líka með honum."
57 Því neitaði hann og sagði: "Kona, ég þekki hann ekki."
58 Litlu síðar sá hann annar maður og sagði: "Þú ert líka einn af þeim." En Pétur svaraði:
"Nei, maður minn, það er ég ekki."
59 Og að liðinni um það bil einni stund fullyrti enn annar þetta og sagði: "Víst var þessi líka
með honum, enda Galíleumaður."
60 Pétur mælti: "Ekki skil ég, hvað þú átt við, maður." Og jafnskjótt sem hann sagði þetta,
gól hani.
61 Og Drottinn vék sér við og leit til Péturs. Þá minntist Pétur orða Drottins, er hann mælti
við hann: "Áður en hani galar í dag, muntu þrisvar afneita mér."
62 Og hann gekk út og grét beisklega.
63 En þeir menn, sem gættu Jesú, hæddu hann og börðu,
64 huldu andlit hans og sögðu: "Spáðu nú, hver það var, sem sló þig?"
65 Og marga aðra svívirðu sögðu þeir við hann.
66 Þegar dagur rann, kom öldungaráð lýðsins saman, bæði æðstu prestar og fræðimenn,
og létu færa hann fyrir ráðsfund sinn.
67 Þeir sögðu: "Ef þú ert Kristur, þá seg oss það." En hann sagði við þá: "Þótt ég segi yður
það, munuð þér ekki trúa,
68 og ef ég spyr yður, svarið þér ekki.
69 En upp frá þessu mun Mannssonurinn sitja til hægri handar Guðs kraftar."
70 Þá spurðu þeir allir: "Ert þú þá sonur Guðs?" Og hann sagði við þá: "Þér segið, að ég
sé sá."
71 En þeir sögðu: "Hvað þurfum vér nú framar vitnis við? Vér höfum sjálfir heyrt það af
munni hans."

KAFLA 23

Þá stóð upp allur skarinn og færði hann fyrir Pílatus.
2 Þeir tóku að ákæra hann og sögðu: "Vér höfum komist að raun um, að þessi maður leiðir
þjóð vora afvega, hann bannar að gjalda keisaranum skatt og segist sjálfur vera Kristur,
konungur."
3 Pílatus spurði hann þá: "Ert þú konungur Gyðinga?" Jesús svaraði: "Þú segir það."
4 Pílatus sagði við æðstu prestana og fólkið: "Enga sök finn ég hjá þessum manni."
5 En þeir urðu því ákafari og sögðu: "Hann æsir upp lýðinn með því, sem hann kennir í
allri Júdeu, hann byrjaði í Galíleu og er nú kominn hingað."
6 Þegar Pílatus heyrði þetta, spurði hann, hvort maðurinn væri Galílei.
7 Og er hann varð þess vís, að hann var úr umdæmi Heródesar, sendi hann hann til
Heródesar, er þá var og í Jerúsalem á þeim dögum.
8 En Heródes varð næsta glaður, er hann sá Jesú, því hann hafði lengi langað að sjá
hann, þar eð hann hafði heyrt frá honum sagt. Vænti hann nú að sjá hann gjöra eitthvert

tákn.

9 Hann spurði Jesú á marga vegu, en hann svaraði honum engu.

10 Æðstu prestarnir og fræðimennirnir stóðu þar og ákærðu hann harðlega.

11 En Heródes óvirti hann og spottaði ásamt hermönnum sínum, lagði yfir hann skínandi klæði og sendi hann aftur til Pílatusar.

12 Á þeim degi urðu þeir Heródes og Pílatus vinir, en áður var fjandskapur með þeim.

13 Pílatus kallaði nú saman æðstu prestana, höfðingjana og fólkið

14 og mælti við þá: "Þér hafið fært mér þennan mann og sagt hann leiða fólkið afvega. Nú hef ég yfirheyrt manninn í yðar viðurvist, en enga þá sök fundið hjá honum, er þér ákærið hann um.

15 Ekki heldur Heródes, því hann sendi hann aftur til vor. Ljóst er, að hann hefur ekkert það drýgt, er dauða sé vert.

16 Ætla ég því að hirta hann og láta lausan."

17 [En skylt var honum að gefa þeim lausan einn bandingja á hverri hátíð.]

18 En þeir æptu allir: "Burt með hann, gef oss Barabbas lausan!"

19 En honum hafði verið varpað í fangelsi fyrir upphlaup nokkurt, sem varð í borginni, og manndráp.

20 Pílatus talaði enn til þeirra og vildi láta Jesú lausan.

21 En þeir æptu á móti: "Krossfestu, krossfestu hann!"

22 Í þriðja sinn sagði Pílatus við þá: "Hvað illt hefur þá þessi maður gjört? Enga dauðasök hef ég fundið hjá honum. Ætla ég því að hirta hann og láta hann lausan."

23 En þeir sóttu á með ópi miklu og heimtuðu, að hann yrði krossfestur. Og hróp þeirra tóku yfir.

24 Þá ákvað Pílatus, að kröfu þeirra skyldi fullnægt.

25 Hann gaf lausan þann, er þeir báðu um og varpað hafði verið í fangelsi fyrir upphlaup og manndráp, en Jesú framseldi hann, að þeir færu með hann sem þeir vildu.

26 Þegar þeir leiddu hann út, tóku þeir Símon nokkurn frá Kýrene, er kom utan úr sveit, og lögðu krossinn á hann, að hann bæri hann eftir Jesú.

27 En honum fylgdi mikill fjöldi fólks og kvenna, er hörmuðu hann og grétu.

28 Jesús sneri sér að þeim og mælti: "Jerúsalemsdætur, grátið ekki yfir mér, en grátið yfir sjálfum yður og börnum yðar.

29 Því þeir dagar koma, er menn munu segja: Sælar eru óbyrjur og þau móðurlíf, er aldrei fæddu, og þau brjóst, sem engan nærðu.

30 Þá munu menn segja við fjöllin: Hrynjið yfir oss! og við hálsana: Hyljið oss!

31 Því að sé þetta gjört við hið græna tréð, hvað mun þá verða um hið visna?"

32 Með honum voru og færðir til lífláts aðrir tveir, sem voru illvirkjar.

33 Og er þeir komu til þess staðar, sem heitir Hauskúpa, krossfestu þeir hann þar og illvirkjana, annan til hægri handar, hinn til vinstri.

34 Þá sagði Jesús: "Faðir, fyrirgef þeim, því að þeir vita ekki, hvað þeir gjöra." En þeir köstuðu hlutum um klæði hans og skiptu með sér.

35 Fólkið stóð og horfði á, og höfðingjarnir gjörðu gys að honum og sögðu: "Öðrum bjargaði hann, bjargi hann nú sjálfum sér, ef hann er Kristur Guðs, hinn útvaldi."

36 Eins hæddu hann hermennirnir, komu og báru honum edik

37 og sögðu: "Ef þú ert konungur Gyðinga, þá bjargaðu sjálfum þér."

38 Yfirskrift var yfir honum: ÞESSI ER KONUNGUR GYÐINGA.

39 Annar þeirra illvirkja, sem upp voru festir, hæddi hann og sagði: "Ert þú ekki Kristur?
Bjargaðu sjálfum þér og okkur!"
40 En hinn ávítaði hann og sagði: "Hræðist þú ekki einu sinni Guð, og ert þó undir sama
dómi?
41 Við erum það með réttu og fáum makleg gjöld fyrir gjörðir okkar, en þessi hefur ekkert
illt aðhafst."
42 Þá sagði hann: "Jesús, minnst þú mín, þegar þú kemur í ríki þitt!"
43 Og Jesús sagði við hann: "Sannlega segi ég þér: Í dag skaltu vera með mér í Paradís."
44 Og nú var nær hádegi og myrkur varð um allt land til nóns,
45 því sólin missti birtu sinnar. En fortjald musterisins rifnaði sundur í miðju.
46 Þá kallaði Jesús hárri röddu: "Faðir, í þínar hendur fel ég anda minn!" Og er hann hafði
þetta mælt, gaf hann upp andann.
47 Þegar hundraðshöfðinginn sá það, er við bar, vegsamaði hann Guð og sagði:
"Sannarlega var þessi maður réttlátur."
48 Og fólkið allt, sem komið hafði saman að horfa á, sá nú, hvað gjörðist, og barði sér á
brjóst og hvarf frá.
49 En vinir hans allir sem og konurnar, er fylgdu honum frá Galíleu, stóðu álengdar og
horfðu á þetta.
50 Maður er nefndur Jósef. Hann var ráðsherra, góður maður og réttvís
51 og hafði ekki samþykkt ráð þeirra né athæfi. Hann var frá Arímaþeu, borg í Júdeu, og
vænti Guðs ríkis.
52 Hann gekk til Pílatusar og bað hann um líkama Jesú,
53 tók hann síðan ofan, sveipaði línklæði og lagði í gröf, höggna í klett, og hafði þar enginn
verið áður lagður.
54 Það var aðfangadagur og hvíldardagurinn fór í hönd.
55 Konur þær, er komið höfðu með Jesú frá Galíleu, fylgdu eftir og sáu gröfina og hvernig
líkami hans var lagður.
56 Þær sneru aftur og bjuggu ilmjurtir og smyrsl. Hvíldardaginn héldu þær kyrru fyrir
samkvæmt boðorðinu.

KAFLA 24

En í aftureldingu fyrsta dag vikunnar komu þær til grafarinnar með ilmsmyrslin, sem þær
höfðu búið.
2 Þær sáu þá, að steininum hafði verið velt frá gröfinni,
3 og þegar þær stigu inn, fundu þær ekki líkama Drottins Jesú.
4 Þær skildu ekkert í þessu, en þá brá svo við, að hjá þeim stóðu tveir menn í leiftrandi
klæðum.
5 Þær urðu mjög hræddar og hneigðu andlit til jarðar. En þeir sögðu við þær: "Hví leitið þér
hins lifanda meðal dauðra?
6 Hann er ekki hér, hann er upp risinn. Minnist þess, hvernig hann talaði við yður, meðan
hann var enn í Galíleu.
7 Hann sagði, að Mannssonurinn skyldi framseldur verða í hendur syndugra manna og
krossfestur, en rísa upp á þriðja degi."
8 Og þær minntust orða hans,

9 sneru frá gröfinni og kunngjörðu allt þetta þeim ellefu og öllum hinum.

10 Þessar konur voru þær María Magdalena, Jóhanna og María móðir Jakobs og hinar, sem voru með þeim. Þær sögðu postulunum frá þessu.

11 En þeir töldu orð þeirra markleysu eina og trúðu þeim ekki.

12 Pétur stóð þó upp og hljóp til grafarinnar, skyggndist inn og sá þar líkklæðin ein. Fór hann heim síðan og undraðist það, sem við hafði borið.

13 Tveir þeirra fóru þann sama dag til þorps nokkurs, sem er um sextíu skeiðrúm frá Jerúsalem og heitir Emmaus.

14 Þeir ræddu sín á milli um allt þetta, sem gjörst hafði.

15 Þá bar svo við, er þeir voru að tala saman og ræða þetta, að Jesús sjálfur nálgaðist þá og slóst í för með þeim.

16 En augu þeirra voru svo haldin, að þeir þekktu hann ekki.

17 Og hann sagði við þá: "Hvað er það, sem þið ræðið svo mjög á göngu ykkar?" Þeir námu staðar, daprir í bragði,

18 og annar þeirra, Kleófas að nafni, sagði við hann: "Þú ert víst sá eini aðkomumaður í Jerúsalem, sem veist ekki, hvað þar hefur gjörst þessa dagana."

19 Hann spurði: "Hvað þá?" Þeir svöruðu: "Þetta um Jesú frá Nasaret, sem var spámaður, máttugur í verki og orði fyrir Guði og öllum lýð,

20 hvernig æðstu prestar og höfðingjar vorir framseldu hann til dauðadóms og krossfestu hann.

21 Vér vonuðum, að hann væri sá, er leysa mundi Ísrael. En nú er þriðji dagur síðan þetta bar við.

22 Þá hafa og konur nokkrar úr vorum hóp gjört oss forviða. Þær fóru árla til grafarinnar,

23 en fundu ekki líkama hans og komu og sögðust enda hafa séð engla í sýn, er sögðu hann lifa.

24 Nokkrir þeirra, sem með oss voru, fóru til grafarinnar og fundu allt eins og konurnar höfðu sagt, en hann sáu þeir ekki."

25 Þá sagði hann við þá: "Ó, þér heimskir og tregir í hjarta til þess að trúa öllu því, sem spámennirnir hafa talað!

26 Átti ekki Kristur að líða þetta og ganga svo inn í dýrð sína?"

27 Og hann byrjaði á Móse og öllum spámönnunum og útlagði fyrir þeim það, sem um hann er í öllum ritningunum.

28 Þeir nálguðust nú þorpið, sem þeir ætluðu til, en hann lét sem hann vildi halda lengra.

29 Þeir lögðu þá fast að honum og sögðu: "Vertu hjá oss, því að kvölda tekur og degi hallar." Og hann fór inn til að vera hjá þeim.

30 Og svo bar við, er hann sat til borðs með þeim, að hann tók brauðið, þakkaði Guði, braut það og fékk þeim.

31 Þá opnuðust augu þeirra, og þeir þekktu hann, en hann hvarf þeim sjónum.

32 Og þeir sögðu hvor við annan: "Brann ekki hjartað í okkur, meðan hann talaði við okkur á veginum og lauk upp fyrir okkur ritningunum?"

33 Þeir stóðu samstundis upp og fóru aftur til Jerúsalem. Þar fundu þeir þá ellefu og þá, er með þeim voru, saman komna,

34 og sögðu þeir: "Sannarlega er Drottinn upp risinn og hefur birst Símoni."

35 Hinir sögðu þá frá því, sem við hafði borið á veginum, og hvernig þeir höfðu þekkt hann, þegar hann braut brauðið.

36 Nú voru þeir að tala um þetta, og þá stendur hann sjálfur meðal þeirra og segir við þá:
"Friður sé með yður!"
37 En þeir skelfdust og urðu hræddir og hugðust sjá anda.
38 Hann sagði við þá: "Hví eruð þér óttaslegnir og hvers vegna vakna efasemdir í hjarta
yðar?
39 Lítið á hendur mínar og fætur, að það er ég sjálfur. Þreifið á mér, og gætið að. Ekki
hefur andi hold og bein eins og þér sjáið að ég hef."
40 Þegar hann hafði þetta mælt, sýndi hann þeim hendur sínar og fætur.
41 Enn gátu þeir ekki trúað fyrir fögnuði og voru furðu lostnir. Þá sagði hann við þá: "Hafið
þér hér nokkuð til matar?"
42 Þeir fengu honum stykki af steiktum fiski,
43 og hann tók það og neytti þess frammi fyrir þeim.
44 Og hann sagði við þá: "Þessi er merking orða minna, sem ég talaði við yður, meðan ég
var enn meðal yðar, að rætast ætti allt það, sem um mig er ritað í lögmáli Móse,
spámönnunum og sálmunum."
45 Síðan lauk hann upp huga þeirra, að þeir skildu ritningarnar.
46 Og hann sagði við þá: "Svo er skrifað, að Kristur eigi að líða og rísa upp frá dauðum á
þriðja degi,
47 og að prédika skuli í nafni hans öllum þjóðum iðrun til fyrirgefningar synda og byrja í
Jerúsalem.
48 Þér eruð vottar þessa.
49 Sjá, ég sendi fyrirheit föður míns yfir yður, en verið þér kyrrir í borginni, uns þér íklæðist
krafti frá hæðum."
50 Síðan fór hann með þá út í nánd við Betaníu, hóf upp hendur sínar og blessaði þá.
51 En það varð, meðan hann var að blessa þá, að hann skildist frá þeim og var upp
numinn til himins.
52 En þeir féllu fram og tilbáðu hann og sneru aftur til Jerúsalem með miklum fögnuði.
53 Og þeir voru stöðugt í helgidóminum og lofuðu Guð.

For other languages please go to **www.wordproject.org**